

طرح جدید

حکومت متحده جهانی

در دو شماره گذشته این مسائل مورد بحث قرار گرفته: فکر حکومت واحد جهانی (آنترناسیونالیسم) در طول تاریخ برای تشکیل حکومت جهانی سه راه وجود دارد: ترویج ایده ئولوژی، زوروقدرت، توسل به دوراه. تشکیل جامعه ملل پعنوان قدیمی بسوی وحدت جهانی پس از جنگ جهانی اول - تشکیل سازمان ملل متحد پعنوان دومین گام برای صلح و وحدت پس از جنگ جهانی دوم، در این شماره طرح جدید «حکومت متحده جهانی» را که بمنزله جانشین سازمان ملل پیشنهاد شده بررسی میکنیم.

در بررسی بسیار کوتاه کار نامه سازمان ملل یاد آور شدیم بشهادت واقعیت‌های موجود و حوالات تلخ و ناگوار جهان حاضر این سازمان قادر بحفظ صلح و وحدت جهانی نشده است و دنیای امروز در مععرض یک انفجار خطر ناک و در لبه پر تگاه یک جنگ مخوف قرار دارد با اندک توجهی معلوم میشود آنچه امروز صلح را بصورتی ناپایدار و متراحل حفظ میکند «موازنۀ قوای بر اساس وحشت» است و بلوک شرق و غرب بر اساس وحشت از تسليحات یکدیگر، از دست زدن باقدامات حادها نفجار آمیز بین المللی خودداری می‌کنند و این وحشت آنها را مجبور به اختیاط در برخورد های بین المللی و مسائل جهانی ساخته است. بر هیچ کس پوشیده نیست که این چنین صلحی مایه امید و اطمینان جهانیان نمیتواند باشد و از یک انفجار خطر ناک عالمگیر جلو گیری نمیتواند بکند. این اوضاع ناگوار وغیر قابل تحمل و ناتوانی آشکار سازمان ملل عده‌ای از متفکرین و خیرخواهان بشریت را جداً معتقد ساخته که باید گامهای فراتر نهاد و راستی یک نوع «حکومت واحد جهانی» بوجود آورد، آنچنان تشکیلاتی که دارای سرکن اساسی و مهم هر نوع حکومت واقعی یعنی قوه مقننه، مجریه و قضائی باشد و این تشکیلات بطور جدی و مؤثر بر همه ملل حکومت واقعی بنماید.

جمعیتهای طرفداران این حکومت که با آن «**حکومت متحده جهانی**» نام داده‌اند تاکنون کنگره‌های متعددی در کشورهای مختلف تشکیل داده و یک جمیعت جهانی بوجود آورده‌اند، اساسنامه و آئین نامه این جمیعت در کنگره‌هایی که در سال ۱۹۵۳ در کپنه‌اگو سال ۱۹۵۴ در لندن و سال ۱۹۶۱ در وین سال ۱۹۶۳ در توکیو تشکیل شد، پندریج تهیه و تکمیل گردیده است، اخیراً دوازدهمین کنگره این جمیعت جهانی در شهر سانفرانسیسکو تشکیل شده بود.

برای اطلاع از طرز تفکر و هدف این جمیعت جهانی قسمت کوتاهی از مقدمه اعلامیه ایران که در کنگره توکیو سال ۱۹۶۳ از طرف کنگره منتشر شده ویان گفته طرز تفکر و مرام آنها است در اینجا می‌آوریم:

«amer و جهان و جهانیان در سر دور ای خطر ناکنابودی و هستی قرار گرفته جهانیان باستی خواه و ناخواه بین جنگ‌اتمی که فنا‌تمدن و فرهنگ انسانی است و «**حکومت جهانی** تحت لوای قانون» یک را انتخاب کنند.

صلاح‌دائی و عمومی بوسیله اعضاء عهداً تام‌ها یامیثاق‌ها و وعده‌های رسمی سیاستمداران عملی نشده و نخواهد شد. برای اینکه از صلاح واقعی برخوردار شویم بایستی بقوانین اخلاقی احترام بگذاریم و به یک حکومت جهانی که ممکنی به «پارلمان» «و محاسن» و «ارتقاء جهانی» است متول‌شویم فقط در پناه چنین حکومتی جهانیان میتوانند با آرامش زندگانی کرده از خطرات جنگ‌های اتمی مصون بمانند.»

بگمان اعضاء پرشور و عالم‌مند بخیر و صلح انسانیت این جمیعت اگر دولتها جهان باهم کنار بیانند تشکیل‌شدن حکومت واحد جهانی که دارای قوه مقننه و قضائی و مجری به باشد کاری قابل عمل و شایان هر گونه تلاش و تعقیب است، در اینکه این حکومت واحد چگونه و بچه صورتی باید بوجود آید طرح‌های گوناگونی پیشنهاد شده است.

مهمنترین این طرح‌ها از طرف دونفر از دانشمندان معروف بنام «گرنوبل کلارک» استاد دانشگاه دوبلن و «لوئی سن» استاد دانشگاه هاروارد تهیه و پیشنهاد شده است این دو دانشمند که در امور بین‌المللی بصیرت و تجارب فراوان داردند بالغ برده‌سال منشور سازمان ملل متحد امور دبررسی قرارداده اشکالات کار و نواقص عملی آنرا پیدا کرده لزوم قطعی تجدیدنظر در منشور ملل متحده و طرحی را که خودشان برای «حکومت واحد جهانی» ریخته‌اند در کتابی قطور باش «صلح جهانی در لوای قانون» بزبان انگلیسی منتشر ساخته‌اند، و این کتاب بچند زبان زنده و هم دنیا ترجمه شده است.

خلاصه و فشرده بسیار کوتاه این طرح که از اصول و اساس با تشکیلات فعلی سازمان ملل مغایر بوده و تقریباً طرح یک حکومت جهانی واقعی است بقرار ذیر است:

۱ - وقی صحبت از «حکومت جهانی»، میشود باید تمام جهانیان در آن سهیم و صاحب نظر باشند برخلاف وضع فعلی در مجمع عمومی حکومت جهانی که در واقع یک «پارلمان جهانی» است عامل دیگر را باید در نظر گرفت، طبیعی ترین عوامل، عامل جمعیت است و بنا بر این: باید پر جمعیت ترین کشورهای جهان مثل جمهوری چین - هندوستان - اتحاد جماهیر شوروی، ممالک متحده امریکای شمالی بیش از هر کشور دیگر در مجمع عمومی سازمان جدید (حکومت جهانی) رأی داشته باشند، برا این کدام از این کشورها سی رأی در نظر گرفته شده .

هشت کشور دیگر (برزیل، فرانسه - انگلستان - اندونزی - ایتالیا - ژاپن - پاکستان - جمهوری فدرال آلمان غربی)

هر یک پانزده رأی	دوازده کشور بعدی از حیث جمعیت
هر یک ده رأی	هشت کشور بعدی از حیث جمعیت
هر یک شش رأی	سی کشور بعدی از حیث جمعیت
هر یک چهار رأی	سی کشور بعدی از حیث جمعیت
هر یک دو رأی	باقی کشورها هر یک
یک رأی	

مالکی که هنوز استقلال نیافرند آنها م حق خواهند داشت بنا بر عامل جمعیت هفده رای در مجمع عمومی داشته باشند .

۲ - **شورای عالی اجرائی** - برخلاف وضع فعلی که شورای عالی (شورای امنیت) پنج عضو با حق و توارد شورای عالی اجرائی حکومت متحده جهانی هفده نفر عضو بدون حق و تو خواهد داشت اعضاء این شورا در مقابل مجمع عمومی مسئول خواهند بود و قوه مجریه تصمیمات پارلمان جهانی بشمار خواهد آمد .

۳ - **خلع سلاح عمومی بطور کامل** : پس از آنکه مجمع عمومی و شورای عالی جهانی تشکیل یافت بلطفاً صله کمیسیون عالی بازرسی جهانی از طرف آن دو تشکیل و این کمیسیون وظیفه دارد در عرض دو سال کلیه سلاحهای موجود درجهان را آمار گرفته گزارش آن را به مجمع عمومی تقدیم نماید، پس از آن در عرض ده سال خلع سلاح عمومی را چه زمینی چه دریائی چه هوائی به نسبت ده درصد در سال در کلیه کشورها باید تقلیل دهد .

۴ - **ارتش جهانی** - آرتش جهانی که نامش ارتش صلح سازمان حکومت جهانی است باید در دو قسم تشکیل یابد: ارتش آماده بخدمت و ارتش ذخیره، عده آماده بخدمت شصده هزار و عده ذخیره یک میلیون و دویست هزار نفر پیشنهاد شده است این ارتش همیشه برای حفظ صلح در اختیار شورای عالی اجرائی خواهد بود .

۵ - دیوان دادگستری بین المللی- برای اینکه قانون جهانی بر جها نیان حکومت کند بایستی پارلمان جهانی قوانینی را وضع نماید دادگاه بین المللی آن قوانین را اعمال و تفسیر نماید ، اگر اختلافات بین المللی سیاسی باشد دادگاه دیگری بنام « دادگاه جهانی انصاف » پیش‌بینی شده که با آنها رسیدگی خواهد کرد .

۶- عوائدسازمان حکومت جهانی- مخارج تمام تشکیلات این سازمان جهانی سی و شش میلیارد دلار تخمین شده است و باید هر کدام ازملتها این مبلغ را بصورت مالیات معادل دودر صداز تولیدات خود پردازد .

طریق داران حکومت متحده جهانی خود نیز بین واقیت مهم آگاهند که عملی شدن امثال این طرح ها آمادگی ریشیدار و اساسی دول و ملت های بزرگ جهان را لازم دارد و متناسب فانه این دولتها و ملت های بین آسانیها ذیر بار این طرح ها نخواهند رفت ، بدین علت در کنگره هایی که هر سال تشکیل می شود کنگره بیشتر با خذ تصمیماتی می پردازد که مبنی و آن هارا در شرایط حاضر بدولت های جهان قبول نیست گرچه فاصله میان این تصمیمات و صورت نهایی حکومت جهانی بسیار زیاد است اگر این تصمیمات عملی شود مقدمه ای خواهد بود برای عملی شدن طرح های نهایی مانند طرح « گرنوبل کلارک » کددربالا بیان شد .

در دوازده مین کنگره جمعیت که اخیراً در سانفرانسیسکو تشکیل شد موضوع مذاکرات عبارت بود از رهائی بشر از جنگ ؛ رهائی از احتیاج و فقر ، رهائی از اختلاف و تشتت های بین المللی ، در همین کنفرانس تصمیماتی گرفته شد که مهمترین آنها این موضوعات بود :

۱ - اجباری نمودن تبعیت از آراء دادگاه بین المللی برای دولتها برخلاف وضع کنونی که مراجعه بدادگاه بین المللی و عمل به آراء آن برای دولتها جنبه اختیاری دارد و دولتها میتوانند کمترین ترقیب اثرباری به تصمیمات این دادگاه ندهند .

۲ - تشکیل شدن یک « پلیس صلح جهانی »،جهز باسلحه های جدید .

۳ - تشکیل شدن « دادگاه عالی انصاف جهانی » در مرور حل اختلافات سیاسی دول .

۴ - حق مداخله دادگاه بین المللی در امور داخلی ملل در موارد لزوم برای حفظ قطعی صلح، طرح های مانند آنچه گفته شد امر و براي پايدار ساختن صلح از راه تأسیس یک حکومت جهانی از طرف داشمندان و متفکرین بشریت پیشنهاد می شود در باره این موضوعات مقالات پرآب و تاب و عریض و طویلی مینویسند، کنگره ها و کنفرانسه اها تشکیل می شود، سخنرانی های پر شور (پیهی در صفحه ۶۵)

اختیار طلاق با کیست؟

(۲)

نکات گذشته چه پاسخی را بی دیزی میکند؟

در شماره گذشته تذکردادیم که : لازم است پیش از آنکه پاسخ صحیح پرسش فوق را بیان کنیم ، چند نکترا که در حقیقت ، ذیر بنای بسیاری از مسائل حقوقی و از آن جمله مباحثه مربوط به طلاق را تشکیل میدهد توضیح داده آنگاه باصل پاسخ پیر داریم. در آن شماره نکته اول را که مر بوط به «**غلبله عوایط و احساسات، در زن**» و «**فزونی نیروی تفکر، در مرد**» بود، تاحدودی روشن کرده واينک به نکات دیگر ، میپردازیم :

۲ - قانون گذار ، موظف است هنگام وضع قانون ، منافع وصالح واقعی اکثریت مردم را در نظر بگیرد نه اقلیت ناچیز و موارد استثنائی را .

مثل اهر گاه دولتی خواست ، قانون منع مسکرات را تصویب کند ، ابتداءً مفاسد وزیان - هائیکه الكل ، برای عموم مردم و جامعه دارد ، در نظر میگیرد ، آنگاه طبق مصالح عمومی و پیشگیری از زیان هائیکه از راه استعمال آن ، دامنگیر اکثریت مردم میشود ، حکم به تحریم آن ، میشاید ، حال در این میان ممکن است افرادی هم پیدا شوند که بعلی نه تنها الكل برایشان ، هضر نیست بلکه خاصیت دارویی نیز برای آنها دارد ولی وجود آینکو نه افراد نادر و اقلیتی های ناچیز ، هیچگاه نمیتواند مانع تصویب قانون منع مسکرات که بنفع اکثریت وضمن سعادت عمومی است گردد ، در باب قوانین مربوط بزن و مرد نیز ، قانون گذاران نبایستی سرش و طبیعت عمومی آنها را نادیده بگیرند .

قوانینی که وضع میکنند حتیماً بایستی مطابق نیازمندی های روحی و جسمی اکثریت آنها بوده استعدادهای طبیعی آنان را بهتر هدایت و رهبری نماید .

گرچه ممکن است در میان مردان ، افرادی هم پیدا شوند که از نظر افکار و روحیات ، مانند بسیاری از زنان بوده ، دارای خصائص زنانه باشند و یاد میان طائفه نسوان ، زنانی پیدا شوند که کاملاً خصائص و صفات مردانه داشته باشند ولی باید توجه داشت که با افراد استثنائی قانون کلی و عمومی نقض نمیگردد .

روی همین اصل است که «آلکسیس کارل» میگوید: «متخصصین تعلیم و تربیت باید اختلاف عضوی و روانی جنس مردوزن، و وظائف طبیعی آنها را در نظر داشته باشند و توجه باین نکته اساسی در بنای آینده تمدن ماحائز کمال اهمیت است.

وبعد عدم توجه باین نکته اصلی و مهم است که طرفداران نهضت زن؛ فکر میکنند که هر دو جنس، میتوانند یک قسم تعلیم و تربیت یابند و مشاغل و اختیارات و مسئولیت‌های پیکارانی بعهده بگیرند» (۱)

۳ - دوران حاملگی، زایمان، شیردادن، اداره امور خانه و تربیت فرزندان، کمتر بزن مجال میدهد که برای تأمین زندگی شخصی، بیرون از خانه کار کند و از این راه هزینه زندگی شخصی خود را فراهم کرده و بطور کلی از نظر مخارج، بی نیاز باشد.

و اذا هما ظور یکه در سابق، توضیح دادیم: اسلام، نفقة و مخارج زن و فرزندو خانواده را بعهده مرد گذاشته اوموظف است که مخارج خانواده را از لحاظ غذا و مسکن وغیره مطابق شون، بپردازد.

این دستور، حتی شامل آن دستیکه زن از شوهر طلاق گرفته و در عده سرمیبرد، هست.

۴. بطور یکه ضمن مقالات گذشته توضیح دادیم، مسئولیت نگهداری و تعلیم و تربیت فرزندان از نظر اسلام، بعهده مرد است، اوست که «حق ولایت» نسبت بفرزندانش دارد و باستی همواره متکل امور آنان بوده، هر گام زن او طلاق هم بگیرد، تکلف فرزندان بعهده مرد است زن در این باره هیچگونه مسئولیتی بعهده ندارد (۲)

۵ - معمولاً هنگامیکه زن از شوهر طلاق میگیرد، مبلغی ازاو بعنوان «مهریه» طلبکار است.

بعلاوه اثایه‌ای که به مرد خود بعنوان «جهیزیه» بخانه شوهر برده و منزل او را و ناقی بخشیده بوده، با خود میبرد و خانه شوهر را از هر جهت بی فروغ ساخته و از رونق و نشاط میاندازد.

* * *

نکات گذشته چه پاسخی را بی ریزی میکند؟

حال که این نکات تا حدودی روشن گردید، وقت آنست که باصل پاسخ پردازیم و توضیح دهیم که آیا اختیار طلاق تنها باید درست مرد باشد؟ و یا آنکه هر دو در احوال پیمان

(۱) انسان موجود ناشناخته ص ۸۴-۸۷

(۲) بشماره ۸ سال ششم همین سلسه مقالات، مراجعت شود.

زنashوئی باهم مساوی باشند یعنی: هما نظوری که شوهر، هر گاه بخواهد میتواند همسرش را طلاق بگوید و بارضایت او در انحلال عقد شرط است، زن هم قادر باشد، در صورت تمایل، خود را از قید زوجیت خلاص کند و یا اقلًا بدون رضایت او انحلال عقد، صحیح نباشد؛ یعنی رضایت هر دو باهم شرط باشد. بعقیده ما عاقلانه ترین راهی که هم بنفع زن و مرد، و هم ضامن سعادت واقعی جامعه و خانواده است وازا فزایش آمار طلاق و تزلزل ارکان خانواده جلوگیری میکند، همان صورت اول یعنی سپردن طلاق بدست مرد است منتها با محدودینها و قبود فراوانی که در اسلام برای آن پیش بینی شده است.

زیرا طبق نکات بالا اکثریت مردان از لحاظ روحی کمتر تحت تأثیر احساسات زود گذر قرار میگیرند آنها در اثر مالاً اندیشه با هر امر جزئی تحریک نمیشوند و کشته خانواده را بست امواج سهمگین احساسات و دریای طوفانی عواطف و امیال زود گذر نمی‌سپرند. آنها بخوبی میدانند که انحلال کانون خانواده برایشان بجهة قیمت گرانی تمام خواهد شد زیرا این مطلب برای آنها روشن است که با انحلال پیمان زناشویی، بارسنجیتی که عبارت است از: پرداخت مهریه، تکفل اولاد، تهیمه مجدد لوازم زندگی و نکهداری و تربیت فرزندان مستقیماً بدوش آنهاست.

و بالآخره از آنجا که عاقب سوء طلاق، مستقیماً متوجه مرد است از اینجهت اگر درست بیان نمودند تاد کارد باستخوانش فرسد، هیچگاه دست بسوی این عمل خطرناک و خانمانسوز دراز نخواهد کرد.

ولی زن .. در جمیع این مرافق، در نقطه مقابل مرد قرار دارد نازک تطبع، زود رنج و دارای عواطف و احساسات رقیق و برافروخته است و هنگام انحلال عقد، هیچگونه مسئولیتی نه از لحاظ تکلف و تربیت اولاد، و نه از لحاظ پرداخت مهریه بعده ندارد، نه بارزندگی فرزندان بردوش دارد و نه نسبت بشوهر دینی بگردد ا وقت بلکه هما نظوری که تذکرداده شد، عموماً هنگام طلاق مهریه ایکه در وقت ازدواج برایش قرار داده شده طلبکار است و این خود ممکن است از عوامل انحلال خانواده از ناحیه ای باشد.

بنابراین چگونه میتوان دادن حق طلاق را بدست آنها امری عاقلانه دانست با آنکه زنان با خصیصه روحی و احساسات برافروخته ایکه دارند، از کوچکترین چیزی میرنجند و دلسوز میشوند و در مقابل، زود لبند و علاقمند میگردند.

آیا با اینحال، زن و مرد را در این اختیار طلاق، مساوی دانستن، خود اقدام مؤثری برای تزلزل ارکان خانواده و افزایش آمار طلاق نیست؟ آیا عدالت مقتضی چنین مساواتی هست با آنکه مساوات در اینگونه موارد عین سهمکاری نسبت با فرد خانواده کوکان است؟ طبق همین محاسبات روشن است که اسلام فرموده: طلاق تنها در دست مرد است «الطلاق بیدمن اخذ بالسوق» (۱)

(۱) جواهر کتاب طلاق

صلی و والی

چگونه بر علوم بیگانه دست یافتند؟

در مقالات گذشته یاد آور شدیم که با طلوع دین مقدس اسلام و انتشار قرآن مجید، درهای از علوم و فنون بروی مسلمانان گشوده شد اکنون توضیح میدهیم که این علوم و فنون تا آغاز قرن سوم هجری، ریشه اسلامی داشت . باین معنی که همه از قرآن و گفتار پیغمبر و آئمه اطهار(ع) سرچشمه میگرفت ، مانند علم حدیث ، تفسیر ، تاریخ ، صرف و نحو ، لغت ، قرائت ، رجال ، فقه ، اصول ، فن خطابه ، انشاء ، شعر وغیره که هر کدام به چندین رشته تقسیم میشد .

ولی چون نفوذ اسلامی توسعه یافت و ممالک همچوار دولتهای متعدد آن روز ضمیمه امپراطوری اسلامی گردید ، و مسلمانان با سایر ملتها تماش پیدا کردند و از علوم و آداب و تمدن آنان اطلاع یافتند ، بعلوم اصیل خود اکتفا ننمودند و اقدام با اخذ و ترجمه و نقل سایر علوم بشری کردند . دیری نهاید که تمام میراث بشری وهمه دانشها ایران و روم و یونان که شامل پژوهشکی ؛ فلسفه ، منطق ، نجوم ، جغرافی ، ریاضی ، طبیعی ، گیاه‌شناسی ، شیمی ، وغیره بود همراه با توجه توانسته دانشمندان صلاحیتدار خود آن ملتها بزبان عربی و اسلامی ترجمه شد ، و مسلمانان باشور و شوق و پشتکار مخصوص با آموختن آن پرداختند .

اینکه گفته شد دانشمندان خود آن ملتها ، اعم از آنها بود که مسلمان شده بودند و یا آنها که همچنان بکیش خود باقی ولی با استفاده دولت اسلامی درآمده و بکار ترجمه و نقل علوم و میراث خود بزبان عربی و اسلامی اشتغال داشتند .

ترجمه علوم و فنون ایرانی

آنچه از زبان فارسی به عربی برگردانده شد ، کتابهای مشتمل بر نجوم ، هندسه ، جنگ افی تاریخ و سیر ، آداب اداری و مملکت داری بود ، کسانی که این علوم و فنون را به عربی ترجمه کردند بنقل ابن ندیم در (فهرست) عبداللہ بن مقفع ، دانشمندان خاندان نویخت و حسن بن سهل ، بلاذری ، محمد بن جهم برمکی ، هشام بن قاسم ، موسی بن عیسی کردی ، ذا دویه ابن شاھویه اصفهانی ، بهرام بن مردان شاه ، و محمد بن بهرام بن مطيار اصفهانی و دیگران بودند که اغلب دین میین

اسلام را پذیرفته بودند ، و بخارط اسلام علوم خود را بزبان عربی نقل کردند .

احمد امین نویسنده معروف مصری مینویسد : این ایرانیان که مسلمان شدند و عربهایی که باندازه کافی از فرهنگ ایرانی برخوردار گردیدند ، در قرن سوم هجری واوائل دولت عباسی جهان را پرازداش و حکمت و شعر و نثر کردند . که در آن میان عنصر ایرانی به نحو آشکاری جلوه گر است . نتیجه افکار ایرانی این شد که در لباس زبان عربی نوابغی مانتد پشار در شعر ، وابن مقفع در نویسنده‌گی ، مؤلفی همچون ابن قبیله و طبری پدید آورد . (۱)

علوم یونان و روم و هند

از زمان خلافت منصور خلیفه عباسی دانشمندان اسلامی با جنب و جوش زاید الوضی دست بکار ترجمه علم و فنون یونان و روم و هند و ایران شدند ، راجع بعلوم ایرانی اشاره‌ای کردیم . اکنون بطور کامل می‌گوییم : در عصر منصور وبالاخص در زمان خلافت مأمون خلیفه عباسی کتابهای پر ارزشی از یونانی و رومی و هندی بزبان عربی ترجمه شد ، و مسلمانان با موقتن و شرح و بسط آن پرداختند ، مانند کتاب کلیله و دمنه ، و سندھند ، از زبان هندی ، و کتب مجسٹی ، فیثاغورث و افلاطون و جالینوس و بقراط و خاصه مصنفات ارسطو توسط دانشمندان مسیحی عرب - زبان یا مسلمان عربی ترجمه شد . این کتابها مشتمل بر علوم و فنونی از قبیل فلسفه ، طب ، منطق ، تاریخ و سرگذشت ، ادبیات ، علوم طبیعی و ریاضی بود . دانشمندان برای اینکه علوم بیگانه را درست بزبان خود نقل کرده باشند ، حتی چندبار ترجمه را تغییر دادند و بادقت بیشتری بنقل آن پرداختند .

نکته جالب توجه اینجاست که مسلمانان بعد از نقل علوم و فنون ایران و روم و یونان و هند بزبان خود ، چنان بفرآگرفتن و تشریح و تهذیب و تتفییح آن همت گماشتند که مافوق آن متصور نیست ، و مورد اعجاب و تحسین صاحب نظر ان بیگانه قرار گرفته وزبان به ستایش آنان گشوده‌اند .

هر کز این فعالیتهای علمی و تحقیقی نخست بغداد بود ، و سپس به اندلس (اسپانیا) و ایران و مصر و سوریه نیز کشیده شد ، و همین زحمات طاقت‌فرسا و قابل تقدیر مسلمانان بود که علوم و فنون اسلامی و غیر اسلامی که بواسطه مسلمانان با اوج کمال رسیده بود بارویا برده شد و در قرون وسطی موجب بیداری غربیان و ترقیات و حرکت عالمی و صنعتی آنان گردید .

دکتر گوستاو لو بون چه مینویسد ؟

دکتر « گوستاو لو بون » فرانسوی در « تمدن اسلام و عرب » مینویسد : هنگامی که مسلمین

(۱) ضحی الاسلام ج ۱ - ۱۸۱ .

شروع بحث‌های نمودند هنوز یک پر توضیعی از تمدن قدیم ایران و روم شرقی در دنیا باقی بود . پیروان اسلام از این دنیا جدید که در آن قدم گذارده بودند بی‌نها یا متأثر شده با قدم سریعی با خذعلوم و ادب و فنون متعلقه با آن مشغول گردیدند . ایشان همان استعدادی را که در فتوحات کشوری از خود بروزداده بودند اکنون در تحصیل علوم و فنون و هنر نیز آن استعداد را به بروز و ظهور رسانیدند ..

مسلمین وقتیکه شام واپر ان را گرفتند در آنجا قسمتی از ذخایر علوم یونان را بدست آوردند . آنها کتب سریانی را بعربي ترجمه نموده کتبی را هم که تا آنوقت ترجمه نشده بود خیلی زود بعربي نقل نمودند ، غرض که آنها بایک استعداد غریبی به تحصیل علم و ادب مشغول گردیدند .

اینان تا چندی بهمین کتابهای ترجمه شده بعربي ، قناعت نموده ، سپس کتب اصلی ، خصوصاً کتب قدیمه یونان را ، بدست آورده به تعلیم و تعلم آن کتب مشغول گشتند و بدانگونه که ذبان لاتین و قسطلی را بعدازمدتی در اندرس زبان یونانی را نیز در انداز زمانی فرا گرفتند ، چنانکه حالیه در کتابخانه اسکوریال کتب لغت عربی به یونانی ، عربی به لاتینی ، عربی به اسپانیولی موجود است که مؤلفین آن کتب مسلمان بوده اند . (۱)

غفتار حرجی زیدان

حرجی زیدان داشمندو نویسنده بزرگ مسیحی عرب زبان در کتاب «آداب اللہ العریبه» مینویسد : فرنگیان از قرن دهم میلادی شروع با موتختن زبان عربی نمودند تا از آن راه از علوم طبیعی و طب و فلسفه آگاهی یابند . فرنگیان کتب مهم این قسمت را بزبان لاتینی که در آن روز نزد آنان زبان علمی بود ، در آوردند .

تا آنجا که مطالع داریم نخستین کسیکه اقدام به ترجمه و نقل کتب عربی به لاتین نمود پاپ سلفستر دوم دهم میلادی و بیدازاو (هرمان) متوفی بسال ۱۰۵۴ میلادی و پس ازا و قسطنطین افریقی و دیگران بوده اند .

در قرن دوازدهم میلادی «طلیطله» و سایر شهرهای مسلمانان اندلس (اسپانیا) ، مانند بغداد در عصر هارون و مأمون محل آمدورفت فرنگیان و مرکز تجمع آنها برای استفاده یا ترجمه یا تأثیرگذاری بود . یکی از کسانی که در اندرس اشتغال بنتگل کتب عربی به لاتین داشت «ریمون» اسقف طلیطله در اواسط قرن دوازدهم بود که بسیاری از کتابهای عربی را به لاتین ترجمه کرد .

(۱) تمدن اسلام و عرب صفحه ۵۵۶ - ۵۵۷ .

بیدازوی افلاطون طیبوری و ادلار باجی ویو حنا اشبلی ، و کندی سالنی و هرمان دلماتی و مرقس طلیطلی وغیرهم راه اورا پیمودند و بنقل آثار اسلامی بزبان خود همت گماشتند .
چیرار کرمانی بیش از همه باین کار اهتمام ورزید . زیرا قریب هشتاد کتاب محتوى علوم پیشینیان را در منطق و فلسفه و ریاضیات و نجوم و طبیعت و شیمی وغیره از آثار مؤلفین یونان و مسلمین مانند فارابی ، ابن قره ، اولاد موسی نو بختی ، خوارزمی ، کندی و فرغانی وغیرهم را از لغت عربی به لاتین برگرداندند .

پادشاهان اروپا در آن روز نیز اهتمام به نشر ادبیات عربی داشتند تا در کشورهای خود از آن بهره مند گردند . زیرا هر انسان عاقلی که بخواهد ملت خود را در علم و تمدن پیش ببرد ناگزیر از اینکار است و از آنها که در این خصوص سابقه دارند کمک میگیرند .
نخستین کسی که در نهضت جدید اروپا در این راه کوشش بعمل آورده ، فردیاک دوم متوفی ۱۲۵۰ والفنون پادشاه قشتاله (اسپانیا) بود که مانند مأمون مترجمان را گردآورد و دستور داد کتب عربی را ترجمه کنند . آنها نیز کتب عربی را به اسپانیایی و از آن زبان به لاتین نقل کردند .

اخبار کار آنها در اروپا منتشر شد و امرای آنجا این راه را دنبال کردند و بیشتر در قرون وسطی اوقات را در ترجمه و نقل کتب اسلامی گذراندند . تاجائیکه تمداد کتابهای که در این مدت از عربی بزبان‌های خارجی وبالاخص لاتین ترجمه شد به ۳۰۰ کتاب رسید . باین شرح : ۹۰ کتاب در فلسفه و طبیعتی ، ۷۰ کتاب در ریاضیات و نجوم ، ۹۰ کتاب در طب و ۵ کتاب در گیاه شناسی و شیمی (۱) .

(۱) : رجوع شود بکتابهای : تاریخ تمدن اسلام و عرب گوستاولو بون و تاریخ تمدن جرجی زیدان وغیره .

قدرتیس رقص همنوع !

پارلمان کویت بدولت توصیه کرد که آموزش رقص را در مدارس همنوع نماید ، در همین پیام بدولت توصیه شده که سعی شود دختران لباس شایسته‌ای بپوشند !

اطلاعات ش ۱۱۹۰۵

آخرین لانه فساد

نخستین سالی که پیامبر اکرم وارد شهر مدینه شد، برای خاتمه دادن به تمام دسته بندیها و اختلافات داخلی، یک سند زنده و قانون اساسی برای مدینه و حومه آن تنظیم فرمود. و یهودان واوسیان و خزر جیان عموماً متعهد شدند که از منطقه مدینه دفاع نمایند و این سند با تمام خصوصیات مواد در شماره هفتم از سال پنجم از نظر خوانندگان گرامی گذشته است.

گذشته از این با یهودان مدینه پیمان دیگری بست، و طوائف گوناگون یهود، عموماً متعهد شدند که اگر ضرری برسول خدا و باران او برسانند، و با اسلحه و مرکب در اختیار دشمن بگذارند پیامبر در اعدام آنها و ضبط اموال و اسری کردن زنان و فرزندان ایشان دستش باز باشد. ولی تمام طوائف یهود بعنایین گوناگون پیامبر را تعضی کرده و آنرا نادیده گرفتند، بنی قینقاع، مسلمانی را کشتند و بنی النضیر نقشه کشتن پیامبر را ریختند و پیامبر اکرم آنها را مجبور کرد که جلاء وطن کنند؛ و از محیط مسلمانان بیرون روند و طائفه بنی قریظه در کو بیدن اسلام با سپاه عرب صمیمانه همکاری کردند. اکنون باید دید رهبر عالیقدر اسلام بنی قریظه را چگونه ادب و سیاست فرموده است؟ و چرا در باره آنان شدت عمل بخرج داده است؟ اینک متن جریان را از زبان سیره نویس اسلام ابن هشام بشنوید:

هنوز اتفاق مدینه روشن نشده بود که آخرین دسته احباب سرزمین مدینه را با ترس و وحشت فوق العاده ای ترک گفتند، با اینکه آثار خستگی و فرسودگی در چهره مسلمانان نمایان بود، مع الوصف پیامبر اکرم بفرمان خداوند مأمور شد که کار بنی قریظه را یکسره کند، مؤذن اذان گفت و پیامبر نماز ظور را بامسلمانان گزارد، سپس مؤذن بدستور پیامبر چنین گفت: هنگام سامعاً مطیعاً فلا يصلين العصر الا يبني قريظة: یعنی مسلمانان بایست نماز عصر را در محله بنی قریظه بگزارند. سپس بترجم را بدست علی داد، و سر بازان دلیر و فاتح بدنبال علی (ع) راه افتاده، سرتاسر دزبنی قریظه را محاصره کردند. دید بانان دژ حرکت ارتش اسلام را بداخل دزگزارش داده فوراً درهای دژ را بستند ولی جنگ سرد ازورود ارتش اسلام آغاز

گردید، جهودان بنی قریظه از روز نهاده برجهای دژ به پیامبر اسلام فحش و ناسرا می‌گفتند پر چمدار لشکر برای اینکه سخنان رکیک جهودان به گوش پیامبر اسلام نرسد، بسوی مدینه حرکت کرد، تا از تزدیک شدن پیامبر به اطراف دژ جلو گیری نماید ولی پیامبر به علی فرمودا گرچشم آنها به من افتاد، از فحش و ناسرا خودداری نمایند. رسول خدا از دیک قلمه آمد، و با صدای رسانه‌ای کرد و چنین فرمود: **هَلْ أَخْرَاكُمْ اللَّهُ وَأَنْزَلْ عَلِيَّكُمْ نِعْمَةً**. آیا خداوند شمارا خوار و ذلیل نساخت؟

این حدت و تندی از پیامبر برای یهودان بی سابقه بود، فوراً برای اینکه احساسات رسول خدارا خاموش سازند، گفتند: ای ابوالقاسم، تویک فرد تند زبان نبودی؟! این سخن آنچنان عواطف حضرت را تحریک کرد که ب اختیار عقب عقب رفت و عبا از دوش وی افتاد.

شورای یهودان در درون دژ

در این شوری حیی بن اخطب نصیری که آتش افروز جنگ احزاب بود، شرکت داشت، زیرا او طبق وعده‌ای که به گعب اسد رهبر بنی قریظه داده بود، پس از تفرق احزاب بسوی خیبر نرفت، و وارد دژ آنها شد. رهبر طائفه سطحی داد، و در خواست کرد که بایکی از سه تاطرح موافق شود:

۱ - همگی اسلام بیاوریم زیرا نبوت محمد امریست قطعی و برهمه مامسلم است، و تورات نیز تصدیق کرده است.

۲ - زنان و کودکان خود را بکشیم، و از دژ بیرون آئیم و با مسلمانان آزادانه بجنگیم اگر کشته شدیم نگرانی نداریم، و اگر پیروز شویم، دو مرتبه زدن و فرزند پیدا می‌کنیم.

۳ - امشب شب شنبه است، محمد و بیاران او میدانند که طائفه یهود در شب و روز شنبه دست

به هیچ کاری نمیزند، بنابراین ما از غلت آنها استفاده نماییم و شبانه حمله بیاریم.

شوری هر سه پیشنهاد را رد کرد، و گفت: ماهر گرددست از آین خود و تورات بر نمیداریم، وزندگی برای ما پس از زنان و کودکان خود لذت پخش نیست، و طرح سوم از نظر عقائد مذهبی قابل اجراء نخواهد بود. زیرا ممکن است گرفتار خشم الهی گردیم، همچنانکه اقوام قبل از ما بر اثر عدم مراعات حقوق و احترام شنبه دچار قهر خداوند گردیدند.

برای شناختن روحیه اعضاء شوری، گفتگوهای آنان بهترین راهنمای است، رد طرح اول حاکی است که آنان یک جمعیت لجوج و معاند بودند زیرا اگر راستی (چنانکه رهبر آنان گفت) به نبوت پیامبر اکرم ایمان داشتند، ایستادگی در برایر اول معنایی جز لجاجت

نخواهد داشت . طرح دوم و گفتگوئی که در پیرامون آن انجام گرفت ، شاهد روشی است که این طائفه یک مشتمرمدنگدل و قسی القلب بودند ، زیرا کشتن کودکان و زنان معموم و یگناه بدون قساوت شدید امکان پذیر نیست قابل توجه اینکه شوری این طرح را اذاین نظر دارد که زندگی پس از آنها برای مالذت بخش نخواهد بود ، واحدی نگفت که این بیچاره‌ها چه گناهی هر تک شده‌اند که ما آنها را ذبح کنیم ، واگر محمد بر آنها سلط شود ، هر گز آنها را نمی‌کشد ، وما پدران عطوف و مهر باش !! چگونه دست بچنین کاری بزیم .

طرح سوم حاکی است که آنان قدرت معنوی و آشناei پیامبر را به فون نظامی و قوانین دفاعی درست ارزیابی نکرده بودند ، و تصویر مبکرند که قائد اعظم اسلام ، در شب و روز شنبه احتیاط لازماً را انجام نمیدهد ، آنهم در باره دشمنی مثل یهود که به حیله و نیزگ معروف است . بررسی واقعه احزاب ثابت می‌کند که افراد هوشیار و خردمند در میان این دسته فوق العاده کم بوده ، و گرنه آنان از نظر سیاست همیتوانستند موجودیت خود را حفظ کنند ، بدون اینکه بیکی از دو گروه (اسلام و شرک) به پیوند نداشند . و در حقیقت میتوانستند تماشاگر میدان نبرد محمد و سپاه عرب گردند ، و هر دسته‌ای پیروز می‌شد ، موجودیت و سیاست آنها محفوظ بود .

ولی بدختانه فریب چرب زبانی حبی بن اخطب را خوردند و سپاه عرب پیوستند . و این بدختی موقعی شدت پیدا کرد که پس از یکماه همکاری با سپاه عرب در آخر کار ، از کمک کردن بقراش خودداری نمودند و تسلیم صحنہ سازی نعیم بن مسعود شده و بقراش پیغامداد ندتا گروگانی از شخصیتهای بزرگ یمان سپارید ، ما هر گز باشما بر ضد محمد همکاری نخواهیم کرد .

این خبره سران قافیه را در این لحظه سخت باختند یگر تصور نکردند ، که اذاین طرف بر ضد محمد قیام کرده‌اند . و اگر روابط خود را با قراش قطع کنند ، چه بسا سپاه عرب احساس ناتوانی کند ، و عمر که نبرد اترک کرده بخانه خود بگردند ، در این صورت همه بنی قریله در چنگ‌الملامان گرفتار خواهند شد .

اگر آنان دارای نقشه صحیح سیاسی بودند ، در همین لحظه که از سپاه عرب فاصله گرفته بودند ، فوراً ندامت و پیشمانی خود را از شکستن پیمان به مسلمانان ابراز می‌کردند ، تا از خطر احتمال پیروزی مسلمانان مصون و محفوظ بمانند ، ولی بدختی دامن گیر آنها شد ، از قریش بریدند ، و به مسلمانان نه پیوستند .

پیامبر اکرم هر گز نمیتوانست پس از رفتن سپاه عرب ، بنی قریله را بحال خود بگذارد ، زیرا هیچ بعید نبود بار دیگر سپاه عرب در فصل مناسب با تجهیزات کافی در صدد تسخیر مدینه برآید ، و با همکاری بنی قریله که کلید فتح و سرکوبی اسلام بودند و دشمن خانگی محسوب می‌شدند ، موجودیت اسلام را بخطر افکنند . بنابراین حل مشکل بنی قریله و یکسره کردن کار آنها برای مسلمانان یک امر حیاتی بود . یهودان پس از محاصره شدن از پیامبر در خواست کردند که ابولیا به او سی را بفرستد تا با او به مشورت پیراذند ، و ابولیا به سبقاً با بنی قریله پیمان دوستی داشت ، هنگامیکه وارد دزش زنان و مردان یهود گرد وی جمع شده گریه و شیون آغاز کردند ، و

گفتند آیا صلاح است که مابدون قيد و شرط تسلیم شویم .

خیانت ابو لبایه

ابولبایه گفت بلی ولی بادست اشاره به گلو کرد یعنی اگر تسلیم گردید ؟ کشته خواهد شد ابولبایه میدانست که پیامبر اکرم با موجودیت این دسته که خطرناکترین جمعیت برای آئین توحید نداشت، موافقت نخواهد کرد . ولی ابولبایه از این که به مصالح عالیه اسلام و مسلمانان خیانت ورزید، و اسرار آنها را فاش ساخت سخت پشیمان شد و با بدنه لر زان و چهره ای پریده از دژ آنها بیرون آمد . یکسره به مسجد رفت و خود را بیکی از ستونهای مسجد بست و با خدا پیمان بست که اگر خداوند از تقصیر و نگذرد ، تا پایان عمر بهمین حالت بسر برید .

مفسران میگویند این آیه درباره خیانت ابولبایه نازل گردیده: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْانَاتِكُمْ وَإِنَّمَا تَعْلَمُونَ** (انفال ۲۷)

با ایمان هر گزاروی علم بخداؤرسولی و امانتهائی که در اختیار شما قرار گرفته است خیانت ورزید . خبر ابولبایه به پیامبر اکرم رسید ، فرمود : اگر قبل از این عمل ، پیش من میآمد ، من از خداوند طلب آمرزش میکردم و خداوندمی بخشیدولی اکنون باید بمنه تأمین خدا شامل حال او گردد . همسروی در اوقات نماز میآمد گرهای طنابی را که با آن خود را بستون بسته بود ، باز میکرد ، پس ازان جام فریضه بار دیگر او را بستون مسجد می بست .

شنبه گذشت ، سجن گاهان که پیامبر مهمان اسلامه بود ، پیک وحی فرود آمده آیه زیر را که حاکی از آمرزش ابولبایه است ، آورد : **وَآخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلاً صَالِحًا وَآخَرَ سُيِّئًا عَسَى اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ** (توبه ۱۰۲)

یعنی گروهی دیگر از آنها بگناهان خود اعتراف کرده ، عمل نیک و بدرا بهم آمیخته اند ، شاید خداوند تو به آنها را پیذیرد خداوند آمرزند و رحیم است .

دید کان اسلامه بر چهره نورانی پیامبر درحالیکه خنده ای براب داشت ، افتاد ، پیامبر به اسلامه فرمود خداوند از تقصیر ابولبایه گذشته بر خیز و بشارت بده . هنگامیکه همسر پیامبر بشارت آمرزش ابولبایرا بمردمداد ، مردم ریختند که بندهارا باز کنند ، ولی ابولبایه گفت :

با یست پیامبر اکرم این قید و بندھارا بازنماید ، پیامبر برای اقامه نماز صبح وارد مسجد گردید ،

دیده اش بدان ابولبایه افتاد بادستهای مبارک خود بندھارا باز کرد .

سر گذشت ابولبایه یک درس آموزنده ایست ، لغزش اور روی احساسات ناجای او بود ،

گریه مردان وزنان خائن ، قدرت خودداری را ازاوسلب کرد ، و راز مسلمانان را فاش ساخت ،

ولی قدرت ایمان و ترس از خدا از آن بالاتر بود ، که اورا وادر کرد تا آنچنان جبران کند ،

که بار دیگر جرأت خیانت در مخیله او خطور نکند .

دققت و تأمل

۵۵
نبه بالتفکر قلبك
دل خويش را با انديشه
و تفکري دار گردان
(علي عليه السلام)

* مبارزه با سهل انگاری

* بررسی و کنترل غیر مستقیم

* احظات خطا ناک

مبازه با سهل انگاری

راه زندگی همیشه هموار نیست ، در آن پستی و بلندی های زیادی بچشم میخورد ، با اینکه در دورنمای زندگی دنیا ، تلخ و شیرین هردو در کنار یکدیگر دیده میشوند ، ولی بدون تردید مقداری از مشکلات زائیده روحیات ناصحیح افراد است ، واين انسانها هستند که بر دشواری های زندگی می افزایند ، واگر روزی بموازات پیشرفت های علمی و صنعتی ، انسانها بتوانند با برخورداری از اصول اساسی تربیت ، نواقص فردی و اجتماعی را بر طرف سازند ، اگر هدینه فاضلۀ افلاطونی بوجود نماید : لااقل مقداری از مشکلات کاهش یافته زندگی را در کام افراد گوارا تر خواهد نمود .

بررسی های اجتماعی این واقعیت را آشکار می سازد ، که یکی از عوامل پیدایش مشکلات ، روح سهل انگاری است ، شاید عده ای باور نکنند که زیان های جبران ناپذیری ، در اثر همین روحیه غلط ، در تمام شئون زندگی بروز و ظهور می کند ، ولی مطالعات دقیق اجتماعی پرده از روی عواقب آن بر میدارد . پس جوانی که در دوران بحرانی تحصیلات قرارداد ، و پیابان فعالیت های تحصیلی او نزدیک است ، در اثر یک برخورد ویک نگاه و تبسم هوس - انگیز ، تمام برنامه های زندگی خود را فراموش کرده ، بدون مطالعه و دقت ، و رعایت تناسب خانوادگی ، حاضر میگردد با فرد غیر مناسبی ازدواج کند ، با اینکه تشکیل خانواده و انتخاب همسر یکی از مشکلترین هر احل زندگی است ، سعادت و بد بختی زن و مرد ،

برمحور این انتخاب دوره پیزند ، آیا می توان بایک هوس خام و پخته ، اساس زندگی مشترک را پی دیزی کرد ؛ آیا عقل اجازه میدهد ، که آدمی در موقع نتیجه گیری تحصیلات خود را رها کرده ، آینده درخان خود را فدای یک هوس زود گذر نماید ؟

بررسی و کنترل غیر مستقیم

پسران و دختران اجتماع کنوئی برخلاف گذشته تا حدودی از امکانات برخوردار هستند ؛ واولیاء تاسرحدقدرت ابزار تحصیل و پیشرفت را در اختیار آنان قرار میدهند ، ولی بزرگترین اشتباہی که غالب خانواده ها مرتکب می شوند ، اینست که آزادی بی حد و حسابی بفرزندان خود ، میدهند که در آن هیچ نوع کنترل و بررسی وجود ندارد ، و بطور مسلم آزادی بی حد و حصر ، خود عامل انحراف و لغزش است ، این نوع مسامحه ها کار را پچای می کشاند که پدران ناگهان فرزندان خود را ، در منجلاب فساد اجتماعی غوطه ورمی بینند ، آیا می توان سهل انتگاری اولیاء را در این قسم نادیده گرفت ؟ جوانانی که امروزه در پشت میله های زندان ، ب مجرم اعتیاد های خطرا ناک قرار گرفته اند ، اگر از روز نخست جزئیات رفتار و کردارشان ، بطور غیر مستقیم مورد بررسی قرار می گرفت و لغزشها و اشتباهات آنان ، با اصول صحیحی تذکر داده شده راهنمایی می شدند ، امروزه کارشان بدینجا کشیده نمی شد.

باید اعتراف کنیم که روح سهل انتگاری ، در نوع افراد اجتماع ما وجود دارد ، کارها بر اساس دقیقت و اهتمام انجام نمی گیرد ، حالت گریز از انجام مسئولیت بیشتر بچشم می خورد ؛ همه می خواهند ظواهر امر رعایت شود ، کمتر افرادی هستند که کار نیک را برای نیکی آن ، بر اساس واقعیت انجام دهند ، در نتیجه بتدریج روح دقیق و کنجدکاوی از بین می رود ، و مسلم است که اجتماع سهل انتگار ، نمی تواند با قافله تمدن همراه باشد ، اولیاء باید در نظر داشته باشند ، که از دوران کودکی فرزندان خود را افرادی دقیق و موشکاف بار آورند ، اگر آمار گیری دقیقی از امتحانات دبیرستانی یا اسکنکورها بعمل آید ، معلوم می شود که بسیاری از شکست خورده گان در امتحانات ، جزء کسانی بوده اند که بر اساس یک اشتباه و مسامحه ، سرنوشت آنان دگر گون شده است .

برای جبران این نوع شکست ها ، باید راهنمایان سعی کنند بعنایین گونا گونی فرزندان اجتماع را طوری تربیت کنند که در هیچ کاری دچار سهل انتگاری و مسامحه نباشند ، حتی در ورزش و بازی های کودکانه ، آنان را افرادی اصولی و دقیق بار آورند ،

چه در غیر این صورت روح اشتباه کاری بتدربیح در آنان قوت یافته ، فردا در زندگی اجتماعی، افرادی مسامحه کار بارخواهد آمد . دکارت که تحولی در علوم ریاضی بوجود آورد ، و هندسه را از رکود خارج نموده هندسه‌تحلیلی را جهان علم تقدیم داشت ، از همان خردسالی کودکی هشیار و دقیق بود ، در هیچ‌کاری مسامحه نمی‌کرد ، در انجام کارها دقیق بود ، بر اساس همین شخصیت اخلاقی ، درسن‌هشت‌سالگی پدرش اورا فیلسوف کوچک لقب داد . بسیاری از کشورگشایان در او اخر زندگی ، وقتی عوامل شکست خود را بررسی مینمایند ، پس از مطالعه برای آنها روشن می‌گردد که یک مسامحه و اشتباه ، عامل شکست آنان بوده است ، بطور یقین اگر ناپلئون در جنک واترلو نمی‌از لشکریان خود را از جبهه جان دور نکرده بود ، دچار شکست نشده ، صفحات تاریخ دگر گون نمی‌کردید .

لحظات خطر ناک

تاریخ گواهی مدهده که عده‌ای از سیاستمداران و زمامداران در موقعیت‌های خاصی تصمیماتی گرفته بودند ، که پس از گذشت زمان برای آنان روشن شده ، که در گرفتن آن تصمیم ، راه شتابرا پیموده بوده‌اند ؛ واگر کمی در گرفتن آن تصمیم مطالعه و دقت نمی‌کردن ، هر گز بزیان‌های جبران ناپذیری گرفتار نمی‌شدند . موضوعی که باید توجه کاملی بر آن داشت ، این نکته است که در مواقع بحرانی آدمی دچار ناراحتی‌های سختی می‌شود ، در چنین اوقاتی از گرفتن هر نوع تصمیم عجو لانه باید اجتناب کرد ، چدرحال بحرانی نیروی عقل انسان نمی‌تواند همه جهات تصمیم را بخوبی بررسی کند .

تنها چیزی که مورد توجه ارمیگیرد قاطعیت و بردگی است ، روی همین جهت بسیاری از تصمیماتی که در موارد بحرانی گرفته می‌شود ، قابل اعتماد نمی‌باشد .

هنگامی که نادرشاه برای جنک عازم شمال ایران بود ، تیری بسوی اورهاشد ، بازوی شاه زخمی گردید ، بدخواهان رضاقلی میرزا فرزند شاه را عامل این خیانت بزرگ قلمداد نمودند ، نادر پس از بازگشت شاهزاده را مورد بازجوئی قرارداد ، پیداست در محکمه‌ای که قاضی و مدعی آن ، نادرشاه و محکوم شاهزاده باشد ، نتیجه بازجوئی چگونه خواهد بود ؟ نادر در سخت‌ترین مرحله زندگی دچار خشم شده ، دستور داد که فرزندش را کوک نمایند ، این دستور بزودی انجام گرفت ، ولی هر لحظه که از زمان آن فرمان بی‌رحمانه می‌گذشت ، بیگناهی رضاقلی میرزا بیشتر آشکار می‌گشت ، در نتیجه ، آشفتگی روحی نادر افزایش می‌یافتد ، مرور زمان نادر را متوجه این واقعیت تلخ نمود که چگونه در باره چنین تصمیم خطر ناکی جانب دقت و تأمل را روانداشته ، در اجراء آن شتاب نموده است .

ما اسلام را

باجان و دل پذیر فتیم!

سال بنفع آنها در نقاط مختلف تبلیغ میکرده و باصطلاح از طرف سران و مقامات معروف آنها مورد تشویق و تقدیر فراوان واقع شده است که عین دستخط آنها الان موجود بیاشد، وی پس از دقت و مطالعه، بی پایه بودن این مسلک سیاسی استعماری را دانسته و به اسلام پناه آورده است.

❀ ❀ ❀

۱- آقای اسدالله رمضانی «ثابت»

متن نامه ایشان عیناً از نظر خوانندگان محترم میگذرد:

بسم الله الرحمن الرحيم. ان الدین عند الله الاسلام - ومن يتبع غير الاسلام دينًا فلن يقبل منه .

اطلاع عموم میرساند که اینجا نسب اسدالله شهرت رمضانی ثابت فرزند مرحوم محمد دارای شناسنامه شماره ۶۹ صادره از «تهران» ساکن «خرمشهر» که اصلاح‌بهائی زاده هستم و سالیان دراز جزء آنها بوده و بنفع آنها تبلیغ میکرده ام پس از مطالعات فراوان و گفتگو با اهل اطلاع یقین پیدا کردم که مسلک بهائی بی اساس، و حقیقت و عمل در آن

خوبی خنانه برآثر توسعه وسائل تبلیغاتی و روشن شدن افکار، همه ساله عده‌زیادی از کسانیکه تحت تأثیر تبلیغات مسموم و گمراه کننده‌ای واقع شده بودند، متوجه حقیقت شده و با آغوش باز اسلام استقبال کرده و حقایق عالی این آئین پاک را باجان و دل می‌پذیرند و خدارا باین نعمت بزرگ شکر می‌گویند.

بسیاری از آنها مراتب اسلام آوردن خود را طی نامه‌ای که بامضاء خودشان نوشته‌اند با عکس و مشخصات بدفتر «مکتب اسلام» ارسال میدارند و متأسفانه برآثر ضيق صفحات مجله موفق بدرج آنها نمی‌شوند. بعنوان نمونه در ذیل نام و مشخصات

عده‌ای از آقایان هدایت شدگان اخیر را از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرانیم و موقفیت و خوبی ختنی و ثبات قدم آنها را در راه حق از خداوند بزرگ خواهانیم.

ضمناً خاطر نشان می‌سازیم که اولین نفری که مراتب از جار خود را از مسلک فرقه ضاله در ذیل از نظر خوانندگان محترم می‌گذراند آقائی است که مدتی در حدود ۳۰

مذهب شیعه ایمان پیدا کرد .

۳ - آقای علی اسلام طلب - نامبرده

طی نامه‌ای تشریف خود را با این اسلام بنماینده مجله‌ها در « نی ریز » فارس نوشت و ازوی درخواست نموده که جریان تشریف ایشان در مجله‌های اسلام درج گردد، وی سایه‌گرفت و دسته گمراهی را خورده و در سلک آنقدر آمد . آمد بود ، ولی بر اثر تماس با اهل اطلاع نور هدایت بر دل او تاخته ، و در سلک مسلمانان پاک دل در آمده است .

۴ - آقای فیلیپ لازار - نامبرده که

دانشجوی سال چهارم داشکده پزشکی عراق است اخیراً ضمن سفر خود بیان در بندپهلوی با جمیع از روحانیون تماس گرفته و پس از تحقیق و بررسی کامل از مذهب مسیحیت کاره . گیری کرده و آئین اسلام را می‌پذیرد . پدر وی از جراحان و اطباء بددادست او در نامه خود که بامضه عده‌ای از خوانندگان محترم بدفتر مجله رسیده چنین مینویسد :

اینجانب عباس فیلیپ لازار مسیحی ساق با اسلام عقل و طیب خاطر پس از بررسی دقیق بود . این نیت خداوند و خاتمه‌ی پیامبر اسلام و حق نیت طریقه جعفری اعتراف نموده و افتخار دارم که از این پس بعد در سلک مسلمانان جهان قرار گیرم و نام اینجانب مطابق نام فرزند گرامی امیر مؤمنان « عباس » نامیده شود .

فیلیپ ساق - عباس جدید اسلام کنوی

۵ - آقای ادوارد داش آموز سال سوم متواتر در دفتر مذهبی کارخانه سیمان درود حضور یافت و در محضر یکی از روحانیون عالی‌مقام اسلام آورد و نام « محمدعلی » و شهرت « اسلامی » را برای خود انتخاب نمود .

نیست ، باقین واطمینان کامل بحقانیت دین مبین اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری و خاتمه حضرت محمد بن عبد الله (ص) و امامت دوازده امام که اول آنها حضرت علی علیه السلام و آخر آنها حضرت مهدی منظر (ع) که هم اکنون زنده و غائب است و روزی آشکار خواهد شد و جهان را پرازعدل و دادخواهد کرد . من این مرابت بر اصریح آن طی نامه مورخ ۱۱ ری ۴۴ به پیروان آن فرقه باطل اطلاع داده و برایت خود را اعلام داشتم و تصریح کرده ام هر چه زودتر نام اینجانب را از دفتر سجلات خود حذف نمایند . « اسدالله رمضانی ثابت » نامبرده مرابت فوق را نیز در حضور جمعی از علماء و روحا نیون خرم شهر و آبدان اعلام داشته است .

(آقای اسدالله رمضانی ثابت)

۶ - آقای عبدالنبي چهار دولی -

اینجانب فرزند محمد خان ساکن شوش که مدتها فریب یکی از فرقه‌های گمراه را خورده بودم تدبیر چهارماهیت این فرقه در نظرم روشن شد ، دیدم آنها هدفی حزت رویج فساد دارند و پس از تماس با دانشمندان اسلام و تحقیق كامل بحقانیت این آئین مقدس و حقانیت

نفاق

ما قبیح بالانسان آن یکون ذاوجهین

هیچ چیز برای انسان قبیح تراز نفاق و دور وی نیست
« علی علیه السلام »

برای پرورش شخصیت خویش تلاش کنیم
بو قلمون صفتی یا قبیح ترین رذائل اخلاقی
این خانه نفاق را آتش بزند

مهمنترین عامل سعادت و خوشبختی و بهترین زینتی که آدمی با آن آرایش می‌باشد « شخصیت » است، این گوهر ارزش نده بزنندگی اصالت و عظمت می‌بخشد، و انسان را بیالاترین درجات ترقی و عالیترین مدارج افتخار و شایستگی نائل می‌سازد، افراد بشراز این جهت که همگی موجودات انسانی هستند بایکدیگر مساوی و برابرند، اما از ظریعه و فکر و عادات روانی و مشخصات اخلاقی بایکدیگر تفاوت و اختلاف دارند، آنچه افراد را از هم جدا می‌کنند و ارزش و پایایه قدر و منزلت هر کس را مشخص و نمایان می‌سازد شخصیت است، برخلاف سایر عوامل محرك که در ما اثر غیر مستقیم دارند اثر شخصیت مستقیم و خلل نایذر است.

بشر برای این قدم بعرصه هستی گذارده که در راه پرورش سجايا و ذخائفي وجودي خودو همچنین برای بالا بردن سطح معارف و توسيع افق فکر و ادراك خویش صمیمانه بکوشد، تافعالیتهای روانی نیز و مند گردیده و بكمال رشد خود بر سدو بالاخره بتواند بخوبی وظیفه انسانی خود را در صحنه دنیا ایفا کند. بنیاد گذاری شخصیت عمیق و سالم در نفس و بکار انداد ختن نیروهای باطنی در مجرای سعادت، باید هدف تمامی افراد فرار گیرد، هر قدر شخص در این راه از خود بیشتر فعالیت نشان دهد بیشتر میتواند بادراك موقیت خویش امیدوار باشد، زیرا هیچ چیز همچون شخصیت بر جسته در حصول سعادت مؤثر نیست، و نمیتواند صالح و منافع انسان را تأمین کند، واورا برای شناوری در دریای متلاطم و پرآشوب زندگی مهیا سازد.

« همبولت » میگوید: « باید هدف هر شخصی این باشد که بزرگترین و عالیترین

درجات تقدم را که قوای او در حال کمال و ثبات ممکن است با آن برسد بست آورد . . . هر یک از عادات و صفات در آفریدن سر نوش انسان سهمی دارند ، و هر احساس و تفکری روی آنها اثر میگذارد ، و بهمین علت است که اخلاق هر کس پیوسته در تنبیه و تحول بوده با همواره بسوی تعالی ورشد میرود و یا بطرف انحطاط و پستی سقوط مینماید . نخستین قدم بسوی تقویت و تکمیل شخصیت آن است که شخص راه استقاده و پیره برداری را از تجهیزات و ذخائیری که در وجودش تعبیه شده است ، بیاموزد و با هر گونه عوامل مخربی که مانع راه تکامل میباشد بارز نموده پستی و رذالترا از دامان خود فرو ریزد ، امانتا وقته که ارزش واقعی خود را در کنکرد هر گز موفق با حیای خویشن نخواهد شد ، و ممکن نیست بتواند در خود تحولات و دگر گونه های ثمر بخشی بوجود آورد و روان خویش را از آسودگیها حفظ نماید ، بلکه بجای تکامل راه قهقهرا را سیر خواهد کرد .

گفتار و رفتار آدمی تاز کمالات نفسانی و از اعماق دل سرچشمه نگیرد ، بهیچوجه از دش و قیمتی ندارد ، سخن و قنی حاکی از « وحدت شخصیت » است که نماینده روح و ترجمان دل و راز گوی قلب باشد ، و نشانه های شرافت و کمالات از آن بدر خشد ، بر خلاف تباین و تضادین نیات قلبی و سخن که نشانه « بی ثباتی شخصیت » است و بدترین تأثیرات و تلغیت رین تنایج را در زندگی خواهد داشت .

بوقلمون صفتی یا قبیح ترین رذائل اخلاقی

« نفاق و دور وی » از رذائل بزرگ اخلاقی است که از هر جهت مذموم و ناپسند میباشد . طبیعت انسان که لا بیق آزادگی و سعادتمندی است و توافقی صعود بحد اعلای تعالی و ترقی را دارد وقتی بدروغگوئی و عهدشکنی آلوهه شد نفاق و دور وی برای نشو و نبا میدانی وسیع بdest میآورد و بصورت یک بیماری مزمن در وجود شخص جایگیر میشود ، نفاق مانع بزرگ پایداری در راه پیدایش صفات نیک و حقیقت جوئی در ضمیر آدمی ایجاد میکند ، و قهرآ هر چیزی که در راه رشد و ترقی کمالات نفسانی سد ایجاد کند ، بازندگی سعادتمندانه و جریان تکامل روح مخالف است .

مناق آفت خطرناکی است که شرافت و ارزش انسان را بر باد میدهد ، و بند و باری و سقوط اخلاقی را به مرأه خود میکشاند ، و بجای نیروی اعتماد بنفس که لازمه موقیت در زندگی است ، بدینی و اضطراب را در اعماق دل جایگزین میسازد .

یک موجود فریبende و مکار که انحرافش با وجع اعلای خود رسیده است ، با مهارت خاصی خود را بهمه کس دلسوز و خیر خواه معروفی میکند ، واگر کینه وعدا توی میان دونفر باشد با هر کدام معاشرت و آمیزشی نماید ، چهره دوستی و یکر نگی بخود گرفته و لاف محبت میزند و دیگری را

پیادان نقاد و ملامت میگیرد ، امادر حقیقت پیوندمعنوی و روحی با هیچکدام ندارد ، بهردو دروغ میگوید و ظاهر و ریا کاری میکند ، از روی تصنیع و ریا با عقاید مردم هماهنگی کردن و خودداری از اظهار حق و حقیقت در موقع لزوم ، از خصائص منافقین میباشد . وجود منافق بمراتب از دشمن سخت خطرناکتر است بگفته کی اذبزد گان : « از خصائص دشمنان این است که ظاهر و باطن دشمنند زیرا دشمنی دور نگی ندارد ایکاش دوستان نیز بنوی خود ما نندشان ثابت قدم و بی ریا بودند ، بدون تردید دوستان منافق از دشمنان خونی بدترند » .

زنگی منافق توأم باذلت و خواری است ، کسیکه بدور وئی عادت کرد ممکن نیست بتواند جانی را در قلوب معاشرین خود اشغال کند سعی و تلاش در راه حقیقت پوشی او را برای همیشه ازرسوایی در امان نخواهد داشت ، و افعال و گفتارش فطرت و ماهیت او را آشکار خواهند کرد . « امرسون » میگوید : « انسان با فریاد زدن نمیتواند صدای خود را بگوش مردم برساند بلکه ما آنچه را در اطرافمان پخشیم کنیم همان حالت درونی ما است آنچه را که در خودمان نیست نمیتوانیم بدیگران منتقل سازیم آشنا یان ماخوب میدانند که ما چگونه کسی هستیم ، اگر بکوشیم خود را نوع دیگری بمردم معرفی کنیم بیموده است . » یکی اذبزد گفته این عالم بد بختی اجتماع شیوع نیرنگ و ریا و عدم صداقت است ، وقتی نفاق در ساختمان اجتماع عرضه کرد و فضای دلها را فرا گرفت ؛ گذشته از اختلال و انحطاطی که در طبیعت مردم پدید میآورد ، چنین اجتماعی قابل بقا و دوام نخواهد بود .

یکرنگی و صداقت از علامت انسانیت و بهترین و عالیترین روش زندگی است ، این صفت ممتاز که از روح پاک سرچشم میگیرد به شخصیت وحدت میدهد ، موجودات اتحاد و صلح بوده اجتماع عراقوی و هماهنگ میسازد . طبیعی است که انسان نسبت بدوستان یکرنگ خود بشدت علاقمند میشود و صیغما نه مهر میورزد ، و میزان این علاقمندی هم با ندازه نفرتی است که از معاشرین منافق خود دارد .

منافق از جامعه مسلمین طرد شده است

هنگامی که اسلام بسرعت در حال پیشوای و گسترش بود ، گروه منافقین که موقعیت پوشالی خود را در خطر میدیدند ، بیش از همه احزاب و دستجات مخالف برای درهم کوییدن اساس حکومت اسلام از خود تلاش و فعالیت نشان میدادند ، گاهی توطئه مسجد ضرار را می چیدند و زمانی دیگر مسلمین را بیاد استهزاء میگرفتند ، بحسب ظاهر بارسول خدا (ص) عهد و پیمان می بستند ولی در موارد امتحان از عمل بوظائف خود شانه خالی میگردند ، این اقلیت مفسد و کارشکن و اخلالگر که فاقد شخصیت معنوی و اخلاقی بودند نمیتوانستند ناظرا خلاص و

ایمان مردم نسبت به پیغمبر بزرگوار باشند . قرآن مقدس این عده را مطرود و مورده حملات سخت قرارداده ، و در موادرد گوناگون از این گروه بدسریت بشدت سرزنش فرموده است . صفت نفاق و دور وئی عکس العمل یکنوع بیماری روحی و حقارت وزیونی است . امیر مؤمنان علی علیه السلام میفرماید : « احذروا اهل النفاق فانہم ضالون المضلون المزلون »

« قلوا بهم دویة و صاحفہم نقیۃ » از منافقین دوری جوئید زیر آنان خود گمراهن دو دیگران را نیز گمراهی و لغزش میکشانند آنها یکنوع بیماری روانی مبتلا هستند هر چند ظاهری آراسته اند (غیر الحکم ص ۱۴۶) (۱) و نیز میفرماید : « المناقِقُ قُولُهُ جَمِيلٌ وَ باطْنُهُ عَلِيلٌ » منافق گفتارش فریبنده ولی باطن و درونش علیل و بیمار است (غیر الحکم ص ۶۰) . از آنجایی که منافق تکیه گاه ثابتی درزندگی ندارد پیوسته با یکنوع حیرت و سرگردانی دست بکریان است ، رسول اکرم (ص) وضع منافق را با تشییه جالبی مجسم و مشخص میسازد : « مثُلُ الْمُنَاقِقِ كَمِثْلِ الشَّاءِ الْعَائِرَةِ بَيْنَ الْغَمَمِينِ » حکایت منافق همچون گوسفند حیرت زده‌ای است که در میان دو گله گوسفند سرگردان است (نهج الفصاحون ۵۶۲) .

علی علیه السلام فرمود : « ایاک و النفاق فان ذا الوجہین لا یکون و جیهیا عند الله » از نفاق و دور وئی جدا پیرهیز زیر ا شخص منافق در پیشگاه خداوند بھی وجه آبروئی ندارد (غیر الحکم ص ۱۹) . البته باید توجه داشت که منظور از نفاق اعم از نفاق در عقیده مذهبی یا نفاق اخلاقی و دور وئی در منش و رفتار است . اسلام جامعه مسلمانان را بیکرنگی دعوت کرده ، و آنها را ایک زندگی بر از صفا و صمیمیت که از تیرگیهای نفاق و دور وئی عاری است سوق میدهد ...

(۱) هیچ حالی از تحمل بی توجهی و بی اعتمانی دیگران دشوارتر نیست و چه بسا اشخاص که وقی مورد بی توجهی واقع میشوند بالمره راه نفاق پیش میگیرند و بکارهای خلاف دست میزنند « هلن شاختر » .

نظری بچگونگی تأسیس .

کتابخانه‌های بزرگ

کتاب و کتابخانه جزء اشکاک ناپذیر زندگی انسان قرن ما است، میلیو نهاد نفر در سراسر جهان همه روزه کتاب میخورد و بكتابخانه میروند و بطالعه میپردازند و تحت تأثیر افکار و عقاید نویسنده‌گان قرار میگیرند و راه زندگی خود را ، انتخاب میکنند ۱.

بدون شک کتاب در شکل دادن با فکار مردم نقش حساسی را بهده دارد و چون همه کسانی باید که کتاب بخورد ، لذا از کتابخانه‌های عمومی استفاده میکنند ... بنابراین ، برای کمک به مردم و برای ایجاد تحول فکری در یک جامعه‌ای ، وجود کتابخانه‌های عمومی ضروری است .

اکنون ما میخواهیم در این بحث کوتاه بچگونگی تشکیل کتابخانه‌های بزرگ دنیا اشاره کنیم و توجه‌شمارا بیک نکته‌های اساسی در این زمینه جلب نمائیم :

* * *

شماره کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های بزرگ دنیا باندازه‌ایست که تصویر ما برای باور کردن آن نارساست ! . مثلاً کتابخانه سنت‌کریستوفر آمریکا در آمار سال ۱۹۶۳ م خود فقط تعداد کتاب‌های چاپی خود را دوازده میلیون و هفتاد و پنجاه هزار جلد تعیین کرده است و اگر هیجده میلیون قطعه خطی و روزنامه و مجله‌های چاپ شده و نقشه‌ها و حلقة‌فیلم‌های نسخه‌های خطی و چاپی وغیره را هم بر آن بیفزاییم بعد متجاوز از سی میلیون میرسیم ! .

شماره کتاب‌های کتابخانه‌ای ملی پاریس و موزه برتیانیا هر یک بیشتر از هفت میلیون جلد است .

کتابخانه لئین در مسکو بزرگترین کتابخانه جهان است و متجاوز از بیست میلیون جلد کتاب دارد و شماع آن قریب دویست کیلو متر است یعنی اگر کتاب‌های آنرا چنانکه در قفسه‌ها می‌چینند ، پهلوی هم بچینند مسافتی بیش از ۲۰۰ کیلومتر را اشغال خواهد نمود . اکنون باید پرسید که این کتابخانه‌ها با چه بودجه‌ای تشکیل و تکمیل شده‌اند ؟ .

مجله «پیام نوین» میپرسد: «بایدیداین تعداد افسانه مانند، چگونه فراهم شده و گردآمده است؟» و سپس چنین پاسخ میدهد: «... نباید پنداشت که این همه کتابخانه‌هارا دولتها تأسیس کرده و مخارج آنرا عهده دار میباشند، بلکه بیشتر کتابخانهای عمومی را انجمن‌های محلی شهرها و قبیبات تأسیس کرده و هزینه‌داره و تکمیل آنرا از عوارض محلی تأمین میکنند و متمکن‌های محلی، هر یک بقدر وسع خود بافزودن کتاب و توسعه کتابخانه پاری میکنند.

حتی همه کتابهای کتابخانهای بزرگ دولتی را هم دولت خریداری نکرده و نیمکنند بلکه غالب این کتابخانه‌ها از مجموعه کتابخانه‌های کوچک خصوصی متعلق با شخص نیکوکار، که اهداء کرده‌اند، تشکیل شده است.

مثلاً قسمت مربوط به مخاور زمین در کتابخانه موزه بریتانیا، از بیست و یک مجموعه مختلف بتدویج از سال ۱۸۲۵ میلادی فراهم شده است که اشخاص نیکخواه دانشمند و بعضی از بزرگان از مال شخصی خود بکتابخانه موزه بریتانیا اهداء کرده‌اند ... بطور یک‌در‌مدت یک قرن نزدیک شانزده هزار نسخه خطی و یکصد و بیست هزار جلد کتاب چاپی، فقط درخصوص مسائل مشرق‌زمین از کتابهای: فارسی، عربی، ترکی، هندی، عبری، چینی، ژاپنی وغیره بکتابخانه وارد شده است...

برای استفاده از کتاب نبایست نشت و چشم گشود که دیگران کتاب و کتابخانه فراهم کنند و ما از آن استفاده کنیم، بلکه همه کس باید بقدر توانائی خود در فراهم ساختن کتاب و تکمیل کتابخانه‌ها بکوشد...»(۱)

* * *

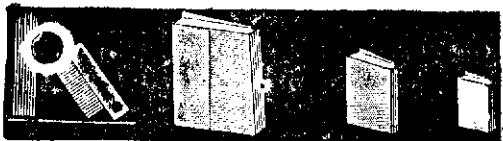
و شما دوست عزیز! تاکنون چه گامی در راه پیشرفت کتابخانه عمومی مکتب اسلام برداشته ای؟ آیا وقت آن رسیده که شما نیز بنوبه خود و باندازه وسع خود این کتابخانه را کمک و پاری کنید؟

(۱) از مقاله آقای دکتر مهدی بیانی در مجله «پیام نوین».

قضاؤت نابجا

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: **وَإِذَا جَارَ الْحُكَامُ فِي الْقَضَاءِ امْسَكُوا الْقَطْرَ مِنَ السَّماءِ**

یعنی: چنانچه قضات در حکم خود ستم بورزنده، آسان از باریدن باران خودداری می‌کنند، بحار الانوار ج ۲۴

کتابهای رسیده

۲۴۶ صفحه ناشر : کتابفروشی حاج محمد باقر کتابجی حقیقت - تبریز.

۷ - زن و آزادی بقلم سید رضا صدر، رقیعی ، شمیز ۲۳۴ صفحه . از انتشارات مؤسسه مطبوعاتی دارالفکر قم (مباحثی پیرامون مفاسد و جنبایتی که آزادی زند در دنیای امروز بیارآورده است) .

۸ - تجسم عمل یا تبدیل نیرو بهاده نگارش : محمد امین رضوی سلدوزی ، وزیری ، شمیز ۳۹۲ صفحه ، ناشر: مؤلف (حاوی مطالبی پیرامون : حقیقت عمل ، مکان و زمان عمل، اعمال نیک و اعمال بد ، نظریات دانشمندان اسلامی درباری عمل و تجسم آن ، نظریات دانشمندان علوم تجربی درباره ماده و نیرو).

۹ - اسلام و همزیستی مسالمت - آمیز نگارش عباسعلی عمید زنجانی، رقیعی، زرکوب ۲۳۲ صفحه از انتشارات دارالکتب الاسلامیه تهران (مباحثی درباره بامسلمین چگونه رفتار نمودند، خرابکاری و خیانتهای یهود ، روش مسالمت آمیز بیامبر اسلام در برابر مشرکین ، روش مسلمین در دعوت بدین ، فتوحات مسلمین و علل پیشرفت

بخش اول : کتابهایی که از طرف ناشرین و یا مؤلفین محترم به دفتر کتابخانه رسیده است:

۱ - جوان از نظر عقل و احساسات

محمد تقی فلسفی ، وزیری ، زرکوب + ۱۶۰ صفحه - ناشر: هیئت نشر معارف اسلامی تهران (حاوی پانزده سخنرانی مؤلف پیرامون تربیت نسل جوان از طریق اسلامی و علمی) .

۲۹۳ و ۴۵۶ - ترجمه تفسیر المیزان

سید محمد حسین طباطبائی ترجمه: سید محمد خامنه ، محمد جواد حقیقی کرمانی، محمد علی گرامی قمی ، وزیری ، زرکوب جلد ۹۰۸ - ۱۰۶ و ۳۱۱ و ۳۰۴ صفحه ناشر: مؤسسه مطبوعات دارالعلم قم .

۵- بسوی چهان ابدی نگارش : زین العابدین قربانی، رقیعی، شمیز ۳۸۷ صفحه ناشر : کتابفروشی طباطبائی قم (مباحثی پیرامون اعتقاد برستاخیز در میان اقوام و ادیان بزرگ عالم ، معاد از نظر اسلام ؛ کیفیت و چگونگی زندگی پس از مرگ ، شیوهات منکرین معاد و پاسخ آنها ، صحنه قیامت و شناهدای حدوث آن) .

۶- شرح زیارت جامعه کبیر تأليف حاج میرزا محمد توتونجی، رقیعی، زرکوب

- سریع اسلام (۱۳۹۱۱۹۰) آقای علی اکبر حدادی ازفسا ۱ جلد ، آقای محمدعلی ابراهیمی پور از خرمشهر ۴ جلد ، سیدمصطفی سبزواری از تویسر کان ۱۰ جلد ، سید ابوالقاسم حسینی از نور ، سید محمد تقی شریفان از سبزوار ۱ ، عبدالرحیم بخشایشی از قم ، سید جواد مدرسی ازیزد ، کریم صادقی موحد از تبریز ۳ ، علی یزدانی - ، دکتر علی مقدم از تبریز ۱ ، محمد عباسی چگانی از اصفهان ، انوشیروان منعمیان از تهران ، کمال الدین رضائی از اصفهان ۲ ، نحوی ۱ ، میرزا ابوالقاسم کوپائی از اصفهان ۲ جلد ، مرتضی نوری از اصفهان ، حسین عبدالله پور از آبادان ۱ ، رضا طالبیان از آبادان ، اسماعیل فدائی از ازاراک ۳ ، مصطفی قنبر پور از تهران ۲ ، رحمان اسماعیلی ۱ ، محمد حسین خاکساران از قزوین ، عبدالصمد ساجدیان از تهران ۳ ، سید عباس متولی از کاشان ۲ ، احمد شاکریان از هواز
- ۱۰ - فقه الصادق تأليف سید محمد صادق روحانی، وزیری، شمیز جلد ۱- ۱۴۰۵ ص ۳۸۵-۳ صفحه (شرح کتاب «طهارت» و «صلوة» علامه حلی (قدمه))
- ۱۱ - كفاية الوعاظين تأليف سید ابوالفضل حسینی، وزیری، ذرکوب، جلد چهارم ۲۵۵ صفحه ازانشارات کتابفروشی علمیه اسلامیه تهران .
- ۱۲ - مسلمانان هندو کشمیر از: سید هادی خسروشاهی، جبیی، شمیز ۱۵۶ صفحه ازانشارات مؤسسه مطبوعاتی فراهانی تهران (پیرامون اوضاع کشمیر و تجاوزات هندوستان با آنسازمین).
- ۱۳ - النظم المالي و تداول الثروة في الإسلام تأليف محمد مهدی آصفی، رفعی، شمیز ۱۰۳ صفحه ناشر: مؤلف (مباحثی پیرامون نظام اقتصادی اسلام)
- *** بخش دوم: اسامی افراد و تعداد کتابهایی که به کتابخانه عمومی مکتب اسلام اهداء گردیده است:
- آقای علی مکرمی از آبادان ۲ جلد ، محمدعلی فقیه حبیبی ، خلخالی از رشت ، مصطفی توکل از گلپایگان ، حسن بیجاهی از رشت

رفتار

علی بن ابی طالب (ع)

با ذیر دستان

بطوریکه تاریخ نویسان میگویند حضرت علی با قنبر مانند یکی از افراد خانواده خود رفقار میکرد و هر گز بدیده بندگی باو نگاه نمیکرد و در خواراک و پوشش برای او باسایرین فرقی نمیکذارد . قنبر صادقانه بخدمت آنحضرت مشغول و بقدرتی و فدادار و مطیع بود که اغلب امورهم مشکل را بعده اوواگذار میکردند . هنگامیکه حضرت علی پی برد قنبر بمرحله ای رسیده که میتواند برای خود تصدیم بگیرد و با فکر و آندیشه خود بر ترق و فتق امور پردازد اورا احضار فرموده پرسید چقدر نسبت بمن علاقه و محبت داری و تا چه اندازه من را محترم میشماری ؟ قنبر در جواب عرض کرد باندازه جان خود و پیش از هر کسی دیگر که دوستدارم . حضرت علی فرمود در صورتیکه مجبور شوی بر علیه من اعتراض نموده و بد گوئی کنی و مولائی من امنکر شوی چه خواهی کرد ؟

قنبر جواب داد بهیچ وجه و بهیچ نحوی قبول نمیکنم و تا پای جان ایستادگی نموده نسبت بتو و فدار خواهم بود ، علی (ع) فرمود یقین داری تا پای جان خود ؟ قنبر گفت بلی حتی جان خود را حاضر فدا کنم و کلمه ای بر علیه تو بربزبان نیاورم .

حضرت علی فرمود : قنبر ا گوش کن - روزی فرا خواهد رسید که تو تحت چنین آزمایشی قرار بگیری و اگر نسبت بمن و فدار و معتقد باقی بمانی بشهادت خواهی رسید - سر تورا گوش تا گوش خواهند برد و در کوچه ها خواهند غلطانید و ملعیه کودکان قرار خواهند داد و جسم بی سر تورا بدار خواهند آویخت - این سزا و پاداش تودر بر ابر محبت و ایمانی خواهد بود که نسبت بمن داری - قنبر گفت مولای من تمام اینها را از جان و دل قبول دارم و : سری که نه در راه عزیزان بود - پس اگر آنیست کشیدن بدوش .

بطوریکه در تواریخ مذکور است پس از شهادت امام علی ، قنبر گوش عزلت و اعتکاف

گزیده و در گوفه بزندگی و عبادت ادامه داد و قبل از واقعه کربلا باتفاق مسیب و مختار و چندتن دیگر از مسلمانان با ایمان و وفادار بزندان افتاد و هنگام واقعه کربلا در زندان بود تا اینکه پس از مدتی آزاد شد - اوروی خاک میخفت و بسانان خشک رفع گرسنگی میکرد و پوشاش ک او را پارچه گونی مانتدی بود - تمام اوقات خود را بعبادت میگذرانید و بتلاوت قرآن مشغول بود ، یا اینکه بنقل احادیث پیغمبر که از حضرت علی فرا گرفته بود میپرداخت .

قنبیر بی اندازه پیروشکسته شده و در حدود صد سال عمر ش بود و بر وایتی بیش از صد سال از سنش میگذشت که حاجاج از طرف عبدالملک بن پروان بحکومت گوفه منصوب گردید . حاجاج عمیقاً نه نسبت بحضرت علی و خاندان پروان او کینه و عداوت داشت و بی اندازه از آنان اظهار تنفر و انجار میکرد و بقدرتی حاکم ظالم و مستبدی بود که بیش از چهل هزار نفر را که اغلب از پیروان علی بن ابی طالب بودند ، بقتل رسانید بطود یکه اعراب اور اسراف لقب داده اند زیرا در خونریزی و قتل عام اسراف میورزید .

روزی حاجاج در دربار خود اظهار داشت : بسی موجب بد بختی و بد شانسی است که اینقدر دیر بدنیا آمده ام تا نتوانم دوستان و نزدیکان علی را بیش و پیش از این شکنجه داده بقتل بر سانم و تقریباً بسیاری از آنان قبل از من کشته و قتل عام شده اند و تمام این افتخار نصیب من نگرددیم است ۱ . با وجود یکه هزاران نفر از دوستداران و پیروان علی را قصابی کرده بود ولی هنوز راضی و قانع نبود که این آرزوی قلبی اش یعنی شکنجه و آزاردادن و کشتن پیروان علی بر آورده شده است .

روزی یکی از اصحاب حاجاج بوی گفت کمیل دوست و فادر و معتقد علی و قنبیر خادم مخلص و باوفای آنحضرت هنوز زنده اند ... فرمان داد تا قنبیر را حاضر کنند . قنبیر با کمر خوبیده و ناتوانی وضعف پیری بحضور او آورده شد و گفتگوی زیرین آندو سورت گرفت :

حجاج - آیا تو قنبیر هستی ؟ قنبیر گفت آری من قنبیر هستم .

حجاج - آیا لقب تو ابو حمدان است ؟ قنبیر - بلی !

حجاج - آیا تو غلام علی هستی ؟ قنبیر - آری حضرت علی بن ابی طالب مولا و سور و صاحب ومعلم و ستاره راهنمای من بود .

حجاج - آیا حاضری بالای من بر روی و بر ضد علی سخن و ناسزا بگوئی و او را سب کرده اعنت بفرستی تا در اینصورت بتroxوبی کنم واستفاده بر سانم . ۹۹

قنبیر - آن خوبی واستفاده ابکه بخواهد از انکار حضرت علی بن برسد برایم معنی و مفهومی ندارد و نمیتوان آنرا خوبی واستفاده نامید .

حجاج - اقدام باین امر برای تو آسایش و ثروت و کامیابی پیار خواهد آورد .

قبر - حتی اگر تمام بهشت را بمن بیخشند ! برخلاف وعلیه حضرت علی بن ابیطالب مولای خود لب نمیگشایم و سخن نمیگویم و ذره‌ای از محبت و عشق آن را دمرد در دلم کاهش نمیباشد .

حجاج - پس در این صورت حکم بکشتن تو خواهم داد .

قبر - میدانم ، مولای من پیشگوئی کرده بود که چنین زمانی فرامیرسد و مراما قدبز ، قصای میکنند ! .

حجاج - پس توازن این موضوع خوشحالی ؟

قبر - من تسلیم خواسته خداوند هستم و مشیت الهی هر طور قرار گیرد بر من گوارا است و حتی مرگ موجب خوشنودی است .

حجاج - آیا اینقدر نسبت بعلی عشق و محبت داری ؟

قبر - بیش از هر چیز در این دنیا .

حجاج - چه خاطراتی از علی پیامبر میآوری ؟

در آن لحظات تاریک و خطرناک قبر دوران کودکی و روزهای سخت برده‌گی خود و سپس دوران خدمت بامام علی و مهر بانیها و محبتها و تعليمات و راهنماییهای عالی و توجهات و غم - خواری پدرانه آن حضرت را بیاد آورد مانند بلبل غزلخوانی که در باغ میخواند و آشیاریکه اذکوه فروریزد با اینمانی راسخ و عشق و علاقه بعلی و هیجان زایدالوصی که ناشی از التهاب و احساسات درونی او بود ، صدایش مانند زنگی درسکوت مطلق بصدادرآمد ، لب بسخن گشود و چنین گفت :

من غلام مولائی هستم که دوستی صمیمی و خیرخواه برای غلامان و پدری مهر بان برای یتیمان فقیر و سرپرستی دلسوژ برای بیوه زنان و معلولین بودوه بیشه بکمک آنان میشنافت و گرسنگان را سیر میکرد در حالیکه خود گرسنه و بدون غذا میماند .

من غلام مولائی هستم که همیشه بر حریف غالب بود وزره نمی پوشید و با دوشمشیر یادو نیزه میجنگید و کسی طاقت تحمل ضربهای اورا نداشت و هر گز پشت بمیدان نبرد نمیکرد ، در برابر قبر ا تواضع و فروتنی مینمودوس کشان را سر کوبی میکرد و برای رفع ظلم و یداد گری به پشتیبانی مظلوم برمیخاست . من غلام مولائی هستم که هر گز دروغ نگفت و برخلاف عدل و انصاف عمل نکرد و با ظالم و شقاوت مبارزه نمود ، هر گز مرتكب کناء و معصیت نگردید و در انجام وظایف با نهایت حسن نیت و درستی و صداقت ساعی و کوشای بود .

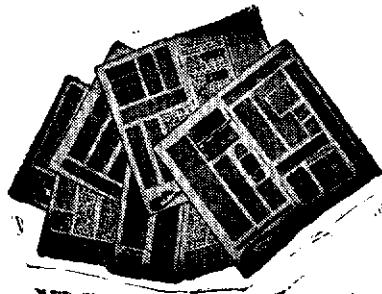
من غلام آن را در دی هستم که وارث سجایای روحی و محسان اخلاقی پیغمبران و دارای مغزی متفکر و علم و دانشی وسیع بود - آن نمونه کامل انسانیت و ستاره در خشان بشریت از طرف پیغمبر اکرم محمد بن عبدالله بمولائی و سروری تمام مسلمانان با ایمان و متقی بر گزیده گردید و یکانه کسی بود که در راه خدمت بدین اسلام و رسول خدام را نه قدر کرد و هنگامی که کسان دیگر رو گردان بودند و از قبول دعوت حق اجتناب میورزیدند کمر همت و مردانگی بست و با کمال صمیمیت و فداکاری خدمت نمود و صراحتاً خدا شناسی و حق پرستی را بازبان و شمشیر تعلیم داد.

من غلام مولائی هستم که روزها را روزه میگرفت و شبها را با حلوص نیت بعبادت و پرستش خدای یکانه مشغول میگردید و یکانه مردی بود که دنبای تاریک کفر و جهل را به نور بهشتی خود روشن ساخت - فرشتگان اورا تمجید و تکریم میکردند و مؤمنین باطاعت و پیروی او افتخار داشتند و ظالمین از ترس او جرئت تجاوز و مظلومین بغيراز او پناهی نداشتند.

من غلام مولائی هستم که دارای روحی پاک و جسمی پاک بود و هر گز دامنه بگناه آلوده نگردید و دستهایش جز برای کار نیک و بسط عدالت و جلوگیری از فساد و تباہی بحرکت در نیامد و آن دیشه‌های نیکو برای برقراری حق و نابودی باطل داشت.

من غلام مولائی هستم که با سخاوت و با گذشت و خیر خواه و نیکو کار و دانشمندی عالم و در قضاوت عادل و متفکری عاقل بود - مغزی بزرگ و فکری عالی و روشن داشت زیاد فکر میکرد و کم و گزیده سخن میگفت، هر گز تصمیمی بینایده نگرفت و فکری باطل یا الشبه بخاطر شنگذشت نسبت بدستان احسان و بدشمنان اغماض میکرد و پس از غلبه بر حریف باور حم میکرد و عفو را بر انتقام ترجیح میداد - ایمانش حقیقی و نیتش پاک، اراده اش آهنین، قلبش رُوف بود - خدا را با اعتقاد و ایمان پرستید و رسول اورا دوست داشت در مقابل، خدا رسول خدام اور اعزیزو محظوظ میداشتند.

در این هنگام صورت برافروخته قبر که باریش و ابروان و مژگان سفید نورانی شده بود و با قطرات اشک شوق و محبت علی که از دید گانش سر ازین میشد جلوه ملکوتی و مخصوصی داشت، آثار حق شناسی و تاثیر و تالم درونی او که در چهره اش نمایان بود باعث تحسین و اعجاب حضار گردیده مجلس را مجذوب خود ساخته بود - تمام حاضرین در آن دربار بصورت معصوم او خبره شده مسحور و مجذوب او شده بودند و برخلاف احساسات و تمایلات خود غمگین و متأثر شده اغلب چشمها در آن مجلس اشکبار و گریان گردیده و بخاطرات و بیاد آوری عظمت و بزرگواری حضرت علی بفکر فرورفته بودند صدای ملايم و جذاب قبیر آنها را بیاد آن دوران و بزرگ - منشی و پرهیز کاری حضرت علی انداخته و گوئی افسون شده‌اند ! (بقیه در صفحه ۶۱)

بررسی مطبوعات

هر و تئینهای از گلستان شش برا بر شدند!

قسمتهای مختلف زندگی تقریباً ضرب المثل است، وقتی می‌شنویم هروئینهای انگلستان در مدت چند سال علیرغم همه برنامه‌های مبارزه برضد مواد مخدره شن برابر شده است باید بخوبی به نیروی وحشتناک عوامل فساد این جامعه‌های متعدد بی پیریم . ناراحت کننده ترین قسمت دیگر آمار فوق اینست که هروئین بیشتر قربانیان خود را از میان طبقه‌جوان انتخاب می‌کند و خط آن بیشتر متوجه این نیروها و سرمایه‌های ارزش‌دار انسانی است، بنابراین باید مادر آنچه اقتباس تمدن جدید نامیده می‌شود بسیار دقیق و محظوظ باشیم و بدایم که در اقتباس و پروری کورکورانه از تمدن غربی همه این عوامل فساد بجامعه ماهم راه خواهد یافت چنانکه متأسفانه در اثر همین گونه اشتباهات امروز هروئین بشدت در جامعه ما نفوذ یافته و بیشتر، جوانان را بالا لودگی و سقوط و سیه‌روزی کشانیده است اما لازم است تا وقتی که هنوز فرصت باقی

سخنگوی وزارت بهداری انگلستان اعلام داشت: تعداد مبتلایان بمواد مخدر در این کشور شش برابر شده است وی پیشنهاد کرد در روش‌های فعلی مبارزه با مواد مخدر تجدیدنظر شود .

آمار نشان میدهد که معتادین بیشتر از طبقه جوان هستند ، تعداد معتادین به روئین و کوکائین از ۹۸۰ نفر در سال ۱۹۵۹ به ۳۷۲۴ در سال ۱۹۶۴ رسیده است تعداد هروئین‌ها بیشتر افزایش یافته و از ۴۷ به ۳۲۸ رسیده است البته این ارقام شامل معتادین شناختن شده نیست .

مکتب اسلام : عده‌ای گمان می‌کنند تنها محرومین و بدینهای اجتماعی هستند که به آغوش پلیده ره روئین و مانند آن پناه می‌برند ولی خبر بالا نشان میدهد که در میان جامعه‌ها و طبقات مرفه هم برای بر طرف نمودن نگرانیها و اضطرابها این اعتماد خطرناک بشدت رو بتوسعه گذاشته است. انگلستان کشوری است که برنامه‌های آن در بهبود

هوشها و تمايلات دچار طغيان شده ضرورت احتياج به توسعه يك رشته تربينهای روحی مانند روزه پيشتر آشکار گشته است جهان امروز بشدت نيازمندي يك رستاخيز اخلاقی است که روزه يكی از مظاهر آن است، بسیار اشتباه است که اثر معنوی و اخلاقی فوق العاده اینگونه تربينهای عملی را در بهبود بخشیدن زندگی انسانی نادیده گرفته و حقایق را صراف فدای هوشها و اظرف پسند های مسيحیهای قرن بیستم بنام ائم پیشرفت های مادی و کار مداوم کامل لازم است ولی از تهذیب و تربیت روان هم هر گز نباید غافل بود.

بدون شرح

تلويزيون

خانواده های سوئد را از هم

پاشیده است

در سوئد تلویزیون عامل اصلی جدائی زن و شوهرها است بسیاری از خانواده های سوئدی شوهر انشان را سرزنش میکنند که برای این بخانه بی میگردند تا تلویزیون به بینند و سپس در حال بکه چشم شان به تلویزیون است شام بخوردند. بطور نسبی در هر خانواده سوئدی يك دستگاه تلویزیون است و همین تلویزیون است که پر نامه زندگی خانوادگی را تنظیم میکنداين بر نامه شبانه چنین است: ساعت ده شب که بر نامه از تلویزیون پخش میشود سکوت مطلق در خانه حکرفا است، پس از آنهم شوهر از دیدن تلویزیون خسته میشود و خواش بیگرد

است در روشهای اقتباس این تمدن تجدید قدر کنیم و با دیدی واقع بینانه نگذاریم اینگونه عوامل فساد و بد بختی ریشه خود را در اجتماع مامحکم کند.

کلیساها سنت ۱۷۰۰ ساله خود را شکست!

واشنگتن - کلیسای کاتولیک یکی از سنت ها در سوم ۱۷۰۰ ساله خود را شکست این تغیر مر بوط به مقررات روزه گیری و پرهیز است.

از این پس تعداد روزه های روزه گیری و امساك تقلیل خواهد یافت، کاتولیک ها باید فقط دور روز در سال روزه بگیرند.

کیهان ۶۷۶۲

مکتب اسلام : بدنبال این اخبار که مقامات مسیحیت و موسیقی جاز و رقص را بکلیسا راه داده اند این خبر را میشنویم که پدران روحانی پار تکالیف مذهبی مردم را هم بمرور زمان دارند سبک میکنند ا

در مسئله جاز و رقص استدلال میکنند که چه بهتر است مسیحی ها این دو هنر مورد علاقه خود را در محیط مقدسی مانند کلیسا گوش کنند و به بینند اتکالیف راهم بدانجهت سبک میکنند که مسیحی های جنتلمن! امروز حوصله زیادی برای اعمال و تکالیف مذهبی ندارند خدا آینده این مآل اندیشه های پدران روحانی را ختم بخیر کند. در جهان امروز که

قرن بیستم است باید توجه داشت که بنا به تحقیق بالا ، عده واقعی کسانیکه در فرانسه هر سال دست بخود کشی میز نداده اقلال ۳۵ هزار نفر است ! مگراین جامعه که سابقه اش در تمدن جدید از همچنان بیشتر است تاچه پایه از آرامش روانی و آسایش روحی محروم شده است ! زندگی ماشینی در افزایش انتشار البته اثر مسلم دار دولی بنظر مامهمترین علت اینست که این جامعه صرفاً بریک رشتہ ارزشها و حسابهای مادی استوار شده و خود کشی کنند گان در لحظاتی که خود را کاملاً محروم احساس کرده واز زندگی سیر میشوند هیچ نوع تکیه گاه روحی برای تحمل محرومیت و خوش بین شدن بزنندگی ندارند آمارهای جامعه شناسان نشان میدهد که خود کشی در میان روستاها کمتر از شهرها و در میان معتقدین بمذهب و اخلاق کمتر از بی عقیده ها است . متأسفانه اخیر ادر ایران هم پرس غرب زدگی و اینکه انتشار هم یک مدغربی است آمار خود کشی بشدت رو بتوسعه گذاشته است . مثلاً مطابق نقل یکی از جراید در هفته اخیر بیش از ۷۰۰ نفر دختر - پسر - مرد وزن دست بخود کشی زده اند که عده ای از آنها جان سپرده اند و بعضی نیز بر اثر تلاش پرشکان بزنندگی باز گشته اند . مسئله خود کشی جوانان بشدت پدر و مادر هارا یعنی ساخته و آنها رادر اتخاذ راه چاره ناتوان کرده است همه از یکدیگر می - پرسند چه بگنیم ؟ « جرائد »

مکتب اسلام :
وقتی تر بینهای غلط، سنتی مبانی عقیده ای

ومیرود و میخواهد و صحیح هم باز باداره رهسپار میگردد و بین ترتیب دیگر بخانه و خانواده نمیرسد وقت ندارد که بازن و فرزندش بنشیند کیهان ۶۷۶۳ بشنود .

مسئلی هفتاد هزار خود کشی

هر سال در فرانسه ۷۰۰۰ نفر خود کشی میکنند . تلفات ناشیه از خود کشی برابر با تلفات ناشیه از حوادث رانندگی شده است ! البته باید این نکترا در نظر گرفت که اقدام کنند گان به خود کشی پنج یا شش برابر این عده اند که فقط یک پنجم یا یک ششم آنها در اقدام خود موفق میشوند و بقیه نجات داده میشوند .

به موجب آماری که از یک مؤسسه سوانح در پاریس گرفته شده از ۵۰۰ مورد مسمومیت ۱۵ تا ۲۰ درصد آن متعلق بجوانان ۱۵ تا ۲۱ ساله بوده است .

در سال ۱۹۶۲ در حوزه پاریس ۶۹ نفر طبق آمار رسمی خود کشی کردند که در میان آنها ۳۹ نفر جوان ۱۵ تا ۲۱ ساله بودند و قوی روانشناسان بدپرونده های خود کشی کنند گان چه آنها پسکه در اقدام خود موفق شدند یا نشدند مراعجه کردند ملاحظه نمودند که از ۴۰۰ نفر خود کشی کننده ناموفق ۳۸ درصد یعنی بیش از یک چهارم آنها نوجوانانی را تشکیل میدادند که برای چندین بار اقدام بخود کشی میکنند در این نسبت ۳۰ درصد را دختران و ۳۵ درصد را پسران تشکیل میدهند .

« جرائد »

مکتب اسلام : خود کشی بلا جان گذار

بهره‌هایی مورد بحث از مطبوعات

اخيراً يکی از مجلات تهران جریانی مربوط به ازدواج و همبسترشدن غیر مشروع یک دختر هشتاله را (آنهم بدون اجازه ولی شرعی و قانونی) با آب و تاب زیادی نقل کرده و از آن استنباطهای بی منطق و نادرستی نموده است.

بدیهی است از نظر اسلام ازدواج دختران در صورتی که توأم با همبسترشدن زن و مرد باشد مشروط به بلوغ و رشد است و چنانچه دختر غیر بالغ یا غیر رشید بوده واستعداد و آمادگی همبسترشدن را نداشته باشد ممنوع و حرام است و اگر کسی مرتکب این عمل گردد جرائم سنگینی از نظر قوانین اسلام دارد، و چنانچه اشخاصی تحت هر عنوانی از این قانون عدول کرده و مرتکب خلاف پیاسو استفاده های شوند هیچ ارتباطی با اسلام و قوانین اسلام ندارند و مسلمانانی که پایند بدستورهای اسلام هستند از این مسائل بر کنار میباشند.

و اخلاقی موجود در کشور را در نظر بگیرید نتیجه جزا ایش خود کشی در میان نسل جوان نخواهد بود بنظر ما خوبست پدران و مادران قدری در باره این حقیقت مهم فکر کنند که تاچه اندازه در تربیت دینی و اخلاقی جوانان خود کوشای بوده اند آیا آنها را در زندگی یک پناهگاه معنوی معتقدساً ختنند؟ تا امروز پدر و مادرها از خطر اشجار که جوانان آنها را تهدید میکنند ناله میکنند ولی متاسفانه خودشان در تربیت صحیح جوانانشان کوتاهیهای فراوان میکنند علاوه بر اینکه اصولاً «مسئله و مشکل جوانان» امر وزیری مقامات مسئله ای کاملاً اساسی و در درجه اول اهمیت است و باید برای آن راه حل های بیندیشند باید پدران و مادران هم در حدوداً خیارات و تواناییهای خود در تربیت صحیح فرزندان فدا کاری و کوشش بخراج دهند.

(بقیه از صفحه ۵۷)

این اوضاع وابهتمانی و مطالعات و سعی این افراد را از داشت علی یعنی اندازه بحجاج گران آمد بنحو یکه صدای خشن و دور گذاشته با خشم و غضب در سالن منعکس گردیده فریادزد: بس است! بس است! فوری سرش را از بدنش جدا کنید و بدور بیاندازید! سر قبیل بیگناه بخاطر عشق و محبت او بعلی و حق شناسی ووفاداری اش نسبت بمولای خود علی این ایطالی از بالای پله های دربار حجاج پائین غلتید و جسم دی سر اور امصول بگردند. بدینتر تیپ زندگانی خادم باوفای مولاًی مقیمان که سراسر بدین داری و خدا پرستی و ایمان و حق شناسی ووفاداری طی شده بود پایان یافت و این بیگناه با شهادت مردانه خود با نهایت افتخار بسایر شهیدان راه حق ملحق گردید. (۱)

(۱) این مقاله از مجله اسلامی «ولفر» که بزبان انگلیسی در کراچی، پاکستان منتشر

میشود، ترجمه گردید.

بانوئی در زندان

مأمورین سخت در تکاپو بودند شاید بتوانند اورا پیدا نموده تسليم جلادان خون آشام نمایند، ولی هرچه بیشتر می گشتند کمتر می یافتد، چندین مرتبه خانه او و دوستانش را وقت و بیوقت بازرسی کرده بودند ولی کوچکترین اثری نمی یافتد، زیرا مرغ از قفس پریده بود، گزارش مأمورین بیشتر معاویه را ناراحت کرده و تضمیم گرفته بود بهر قیمت که هست از این مقصص سیاسی «عمر و بن الحمق الخزاعی» که از دوستان باوفای امیر المؤمنین علی (ع) محسوب می شد انتقام بگیرد، چه معاویه از بیاران آنحضرت دلی خوین داشت، اکنون هم که روز گار باشهادت پیشوای انسانها علی (ع) اورا یکه تازمیدان خلافت کرده بود بهتر میتوانست مخالفین را اعدام نموده و بار و انسیاه چالهای زندان کند، بنابراین دستوردادا کنون که عمر و متواری است همسرش را توقيق کنند «آمنه» همسر باوفای عمر و را در غیاب او برخلاف کلیه اصول انسانی دستگیر و تسليم زندان دمشق نمودند، درحالیکه عمر و از این ماجرا کوچکترین خبری نداشت.

* * *

ساعات بکنده سپری می شد، روزهای مانند شب تاریک و ظلمانی بود، شبها طولانی و خسته کننده بنظر میر سید سکوتی عمیق و مرگبار محیط زندان را فرا گرفته بود؛ زندانیان بی گناه نیز گویا حال و حوصله ناله کردن نداشتند تنها ضجه و فریاد بعضی از محکومین زیر تازیانه های زندان بنا نان بود که گاه و بیگاه سکوت را در هم گذشت و سایرین را نیز دچار ترس و وحشت مینمود، بدین ترتیب هفته ها و ماه ها گذشت «آمنه» کم کم به محیط زندان خو گرفته بود، واز همسر مهر باش اطلاعی نداشت او مانند سایر زندانیان هر روز که می گذشت خطی بدو وارمی کشید تا شماره روزهای را که در زندان بسر برده از شمارش خطها بداند، شماره خطها دور تادر اطاق آمنه از ششصد هم تجاوز کرده بود و این خود نشان میداد که نزدیک دو سال است که بسیار چال زندان مبتلا شده است.

آن روزها دلهزه عجیبی به او دست داده بود، خودش هم نمیدانست چرا بیش از پیش ناراحت

است شبهه اقیاف مظلوم ما نشوه را در خواب میدید که در کوه های خیلی بلند منزد دارد، و از آنجاها هم بالاتر میرود گویا میخواهد با سمان پر واژ کند؛ و حشترده از خواب می پرید و نمیدانست آینده اش چه خواهد بود با همه ناراحتیها با خودمی گفت: خدا کنند که «عمر و » گرفتار نشود، یکروز صبح بود که صدای بازشدن درب بزرگ و آهنین زندان پیچ پیچ مأمورین نشان میداد که امر وز خبری است، شاید زندانی تازه ای آورده باشد، در این اثنا آمنه متوجه شد مأمور زندان بطری او می آید، وی بز حمت میتوانست به بیند که زندانیان چیزی در دامن بینه اان کرده همینکه نزدیک او رسید آنچیز را بسوی آمنه پرتاب کرده گفت این هدیه ای است که از طرف خلیفه (معاویه) برایت آورده ام!

آیا هدیه معاویه چه بود؟

دو سال تلاش مدام مأمورین برای پیدا کردن عمر و بالاخره به نتیجه رسیده بود، اورا دریکی از کوهستانهای موصل در میان غاری دستگیر نموده با مر فرماندار موصل بدون محاکمه بdest جladan خون آشام سپرده بقتل رساندند، سپس سر مقدسرا از بدن جدا کرده بدمشق نزد معاویه فرستادند، بگفته مورخین این او لین سری بود که در اسلام از شهری بشهر دیگر فرستاده می شد معاویه از دیدن سر پرینیده عمر و خشنود شده دستورداد سر را بزندان نزد همسرش پیرند و بما مور نیز سپرد که مواطبه گرفتار آمنه باش و آنرا بخطاطر بسپار و بدون کوکاست برای من نقل کن، این هدیه ای بود که زندانیان از طرف معاویه برای یک بانوی بی گناه آورده بود.

آمنه بمحض دیدن سر پرینده شوهر، یکه ای خورده لرزه ای سرتاپایش را فرا گرفت و ضعف بر او مستولی شد و از حال رفت پس از ساعتی که بحال آمد سر را بوسید و گفت: آه چه ظلمها و ستمها که از طرف خلیفه بیداد گر بر تو وارد شد، آه که چه در بدرویها کشیدی، مدتی طولانی و دراز ترا از من دور کردن دو مرابغراقت مبتلا ساختند، اکنون هم سر پرینده ات را برایم آورده اند، خوش با سعادت توای همسر با اتفاق آری خوش بحال تو که شرب شاهادت نوشیدی، و مرغ روحت از تنگنای قفس آزاد شد، از این محیط مرگبار رستی، دیگر مأمورین در تعقیب تو نیستند، دیگر نباید از کوهی بکویی و از بیانی ببیان دیگر پناه بری بدان که همسرت نیز هر گز ترا فراموش نخواهد کرد ..

سپس مأمور را مخاطب قرارداده گفت: گوش کن و بخطاطر بسپار و از طرف من بمعاویه بگو: خدا بچه هایت را یتیم کند خدا خاندانت را بقرس و وحشت گرفتار سازد، خدا ترانی امر زد، مأمور بنزد معاویه درفت و سخنان اوران قتل کرد، معاویه آمنه را حضار کر دعده ای از دربار یان

متملق و چاپلوس حضور داشتند منجمله ایاس بن حسل که مردی بدقيافه و دهن دريده بود که زباش سنگين و بسختي تکلم می نمود ، در اين موقع آمنه وارد مجلس شدمعاویه باور و كرده و گفت: اى دشمن خدا سخنانى را که نقل می کنند تو گفته ای؟ آرى من گفت! انكار نمى کنم ، و عذر هم نمي خواهم ، و علاوه بر اين نفريزها بتوكردهام و ميدانم که عذاب خدادار كمین تست ، و بزودی شعله های خشم پرورد گارتار و پود وجودت را خواهد سوزاند ، معاویه از اين سخنان سخت ناراحت شد «ایاس» که عصبا ييت او را حس کرد گفت : اى خليفه! دستور فرمائید اين زن گستاخ را بکشند بخدا او را شوهرش بقتل سزاوار تراست .

آمنه ایاس را مخاطب قرار داده گفت : خاك برسرت ! تو که از هر چيز بفور با غه شبیه تری توئی که فساد از سرتاپايت می بارد، و هبیچگاه آهنگ صلح ننموده ای شما چاپلوسان متملق هستید که دیر و زو شوهرم را بکشنن دادید وامر و زهم اين ياغی را بقتل من تشویق می کنی، معاویه از رشادت آمنه تعجب کرده خنده تلخی نمود و گفت نه، تن انى کشم ولی فوري شام را ترک نموده در اين حدود هبیچ در نگ مکن .

بسیار خوب ، گمان کردي من بشام علاقه دارم؟ نه بخدا ، در شام شوهر عزیزم را از دست دادم ینما گران شام مر از هستی ساقط کردند ، او ه که در این شهر لعنتی روز خوشی ندیدم، آرى میروم و زود هم میروم ، و اميدوارم که خبری از من در این شهر نگیری معاویه با اشاره دست اجازه خروج داد... .

آمنه از درخارج شده می گفت : شگفت! معاویه زبانش را بسته و با دست اشاره می کند بخدا که شوهرم در پيشگاه عدل الهی آنجنان با او محاكمه کند ، که تسمه از گردها شکشيده شود . در اين بين با مردي بنام اسود هلالی که از طرفداران معاویه بود بربور خورد کرد ، اسود داراي قيافه کريه و كلطاس بود ، سخنان آمنه را شنیده گفت : مقصودت کيست ؟ شوهرت با چه کسی مخاصمه خواهد کرد؟ . خليفه را ميگوئی ؟ خدايت لعنت کند .

آمنه نگاهي بستاپايان او کرده قيافه منحوش را بر انداز نمود و گفت : رسوای بي همه چيز! مر العنت می کنى! تو که سرتاپايت بغضب خداوند گرفتار شده ، گمشو ! بد بخت کسی که يارش تو باش .

اسود متحير انه نگاهي با آمنه افکند سپس از عابرين پرسيد اين زن کيست ؟ عابری که آمنه با نوي شجاع و طرفدار على (ع) رامي شناخت با ومعرفی کرد ، اسود وقتی او را شناخت معدرت . خواهی نمود آمنه عذر او را پذير فته گفت: مواظب باش ديگر اين چنین جسورا نه صحبت نکني . اسود بدر بار ميرفت قضيه بر خورش با آمنه را نيز بر اي معاویه باز گوکرد . معاویه گفت

آری بخدا سخناش نافذ و صراحت لهجه‌اش بی‌مانند است آنکه بعید‌بین‌اوی را کرده گفت حال که قتل شوهر، زندان؛ تهدید و بالاخره فشارهای گوناگون نتوانست این با نور‌الازبای در آورد خوب است از راه تطمیع وارد شویم اکنون کیسه طلا برای او بیر و قرضها ایش را نیز ادا کن شاید بنوایم بدین ترتیب جلوی باش را بگیرم، عبید پولهارا با خود برداشته بسراخ آمندرفت، پس از برخورد با او گفت جایزه ایست که از طرف خلیفه بشما تقدیم می‌کنم! آمنه از شنیدن این حرف ناراحت شده گفت بروید، بگذراید ساکت باش، شما نامردانها، شمامتکران، شوهرم را کشید و اکنون برایم جایزه آورده‌اید، نه! مرای بمالدنی کاری نیست! (بلاغات النساء ابن ابی طیفور)

(بقیه از صفحه ۲۹۵) و حرارتی ایرادمیگردد و بالاخره مسئله تشکیل یک حکومت جهانی فکر موج داری است که بسیاری از مغزهای متکر را بخود متوجه و مشغول داشته است مسئله‌هم اینست که وقتی این طرح هاموردمطالعه قرار میگیرد برای هر فردی که با اینکو نه مسائل سروکار داشته کم و بیش از اوضاع بین المللی وحوادث روزمره جهانی آگاه است چندسوال اساسی خود بخود مطرح میگردد این سوالات از یک بحث‌هم‌سرچشم‌میگیرد و آن اینست که آیاراستی باطرز تفکر بسیاری از ملت‌های امر و زوبایا با ساما نباید و اوضاع واحوال و شرایط خاص سیاسی و اقتصادی و اجتماعی جهان حاضر تشکیل شدن یک حکومت جهانی امکان پذیر است یا متأسفانه نه؟ یا ممکن است همانند آنچه افلاطون بصورت مدینه فاضله خود را ایان مشغول داشته بود؟ رُؤیاییک، بسیار شیرین و طلائی است اما چنین مینماید که تحقق خارجی آن هرگز دست نخواهد داد!

یک ضایعه اسفناک

در آخرین روزهایی که مجله تحت چاپ بود از «تهران» اطلاع رسید که **حضرت آیة الله حاج شیخ محمد رضا تنکابنی** که از علماء بزرگ مرکز و از شخصیت‌های بر جسته روحانی ایران و موردعلاقه عموم طبقات بودند روز دوشنبه ۱۹ ذی الحجه بدرود حیات گفته‌اند.

فیض‌سعید در شهرستان تنکابن در یک خانواده محترم روحانی چشم بدنی گشود مر احل مقدماتی تحصیلات خود را در همان شهرستان و در قزوین پایان رسانیده، و مر احل عالی را در نجف اشرف گذرانیدند، در باره شخصیت او همین بس که از محضار استید و من امتع بزرگ عالم تشیع مانند آیات عظام هر حرم حاج میرزا حبیب‌الله رشتی و مر حرم آخوند ملا کاظم خراسانی و مر حرم سیده حمد کاظم بزرگ سالیان در از استفاده کرد و پس از مناجعت با برادران فضلا و طلاب علوم دینی سالیان متمادی از محضر پر فیض او استفاده میکردند.

ما این ضایعه بزرگ بهموم جامعه روحانیت شیعه مخصوصاً بفرزندان و مندان حججه‌الاسلام خطیب داشمند جناب آقای فلسفی تسلیت میکوئیم.